فرازهایی از محتویات کتاب

خلاصه المکاسب

بسم الله الرحمن الرحیم

فرازهایی از محتویات کتاب خلاصه المکاسب

نویسنده:

عباسعلی حقیقی زاده

ناشر چاپی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

فرازهایی از محتویات کتاب خلاصه المکاسب

مشخصات کتاب

نویسنده : عباسعلی حقیقی‌زاده

ناشر : مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

پیشگفتار

بسمه تعالی

خداوند، روزی بنده مؤمن خویش را از جائیکه انتظار ندارد می‌رساند.

بزرگترین افراد امت من آنها هستند که نه چندان توانگرند که خود را گم کنند و نه چندان فقیر که دست به سؤال گشایند.

انتظار گشایش از جانب خداوند عبادت است و هر که به روزی اندک راضی باشد، خداوند از او بعبادت اندك راضی می‌شود.

انسان به سبب گناه از روزی محتوم محروم می‌شود.

روزی بیشتر از اجل در جستجو بنده است.

وقتی خداوند بنده‌ای را دوست دارد، روزی او را به قدر کفایت قرار می‌دهد.

هیچ کس نمی‌میرد تا روزی خود را به پایان برد.

صبح خیزی مایه برکت و رستگاری است.

بگذارید خداوند بعضی مردم را بوسیله بعضی دیگر روزی دهد.

نیکی روزی را بیفزاید.

هر که تنش سالم است و در جماعت خویش ایمن است و قوت روز خویش دارد، جهان سراسر از آن اوست.

بعد الحمد والصوه: وظیفه هر مسلمانی است که دین خود را به اسلام و تشیع اداء کند و معارف و احکام الهی را در حد توان به دیگران ابلاغ کند که گفته‌اند: «اذا عرفوا الناس بمعانی کلامنا لا تبعونا» اگر مردم زیبائیهای کلام ما را بشناسند از ما پیروی خواهند کرد و بحمدالله خداوند به

جناب آقای مهندس عباسعلی حقیقی‌زاده دام توفیقه عنایت فرموده کتابها و جزواتی را در این زمینه گردآوری کنند تا مردم بیشتر به مبانی و دستورات اسلام آشنا شوند خداوند بر توفیقات ایشان بیفزاید و مشمول عنایت حضرت بقیه‌الله عجل الله فرجه قرار بگیرند.

والسلام

۱۵ رمضان المبارك ۱۴۲۵

اصفهان

مدرسه علمیه ذوالفقار

آیت ا ...سید حسن فقیه امامی

خلاصهٔ المکاسب

اَللّٰهُمَ اِنّی اسئلُکَ رزقاً حَلالاً طَیبا

تبعات حرام‌خواری

و

(حق‌الناس)

۱۱۰

هیچ کس در زمین نباشد، جز اینکه رساندن روزی آن بر خداوند قادر تواناست. بهمین دلیل خداوند، احمق را روزی زیاد می‌دهد تا خردمند بفهمد که رزق و روزی با زیرکی و چاره گری بدست نمی آید.

فهرست مطالب

مقدمه

هُوَ الرزاق

العباده سبعون جزءاً و افضلها طلب الحلال: عبادت هفتادجزء دارد که بیشترین‌قسمت آن طلب‌حلال است.

غم روزی مخور بر هم مزن اوراق دفتر را

که قبل از طفل ایزد پر کند پستان مادر را

انسانی که مقدر شده است، جهت امتحان پا باین جهان خاکی گذارد و پس از طی دوران طفولیت و رسیدن به تکلیف و قبل از تشکیل‌خانواده، موظف است حرفه‌ای مشروع و قانونی جهت کسب‌روزی‌حلال را داشته‌باشد.

لذا طلب رزق حلال برای هر مرد و زن مسلمان و شیعه واجب است.

رزق حلال است که به انسان روح عبادت و تعالی و فرشته‌گونه شدن می‌دهد. و توفیق بندگی توسط لقمه حلال افزایش می‌یابد تا بدرجه قرب الهی و مستجاب‌الدعوت شدن می‌رسد. و انرژی بدن اگر از حلال تأمین شود موجب قبولی عبادات است ولی رزق حرام علاوه بر قبول نشدن عبادات، منجر به کسالت و نگرانی و استرس و امراض جسمی و روحی شده و انسان را به حیوانیت و قسی‌القلب (عدم پذیرش حق) شدن و شقاوت و افکار شیطانی سوق می‌دهد.

در حوادث روزنامه‌ها روزی نیست که درج حادثه‌ای ناگوار که منجر به قتل یا تجاوز یا کلاهبرداری و غیره را نداشته باشیم و همه اینها ریشه‌اش در لقمه حرام است.

در فقه شیعه جهت شروع کسب و کار الفقه ثم المَتْجَرْ آمده است بدین معنی که قبل از کسب و کار دستورات آنرا یاد بگیریم بعداً به کسب و کار و تجارت روی آوریم در غیر این صورت آلوده ربا و حرام خواهیم شد، بهمین دلیل در اصفهان و دیگر شهرها حوزه های علمیه را در بازارها ساخته‌اند. حالا که تجارت از بازارها فراتر رفته و به پاساژها و دفترها و اینترنتها و ایمیلها کشیده شده دستورات اسلام همچنان باقی است و یک مسلمان بهر طریق ممکن باید از متخصصین دینی کسب‌تکلیف کرده بعداً اقدام به‌کسب و تجارت‌کند.

از طرف دیگر تنوع شغلها و تخصصهای گوناگون آنقدر فراوان است که برای هر کدام مقاله‌ای باید اختصاص داد که از حوصله این جزوه خارج است لذا شاغلین محترم با توصیه‌هائی که آمده و کلی‌گوئی شده خود به جزئیات واقف خواهند شد.

در ضمن انتقاداتی که از حرفه‌های مختلف شده برادران مؤمن را شامل نمی‌شود، زیرا المومن کَیِسٌ (مؤمن زیرکتر از آن است که مورد انتقاد قرار گیرد) و قبل از هر کار بوظایف شرعی خود واقف خواهد بود.

در روایت است کسی که برای کسب روزی حلال از منزل خارج شود همانند مجاهد در راه خدا می‌باشد. و کاسب حبیب (دوست) خداست.

امید است با ۱۱۰ توصیه این مقاله و تمهیدات و اراده شخصی خوانندگان و کسبه محترم ایران اسلامی علاوه بر تحصیل رزق حلال، جامعه‌ای اسلامی و امام زمان‌پسندانه داشته باشیم (انشاءا ...تعالی).

نگارش و تنظیم:

عباسعلی حقیقی‌زاده

صد و ده توصیه برادرانه

توصیه ۱)

رزق هر انسانی از راه حلال و طیب و طاهر مقدر شده است، مگر اینکه خود شخص یا والدین آنرا حرام کنند. (لذا خداوند ضامن روزی حلال است).

توصیه ۲)

رزق دو نوع است یکی رزقی که ترا می‌طلبد (رزق حلال) و دیگری آنکه تو آنرا می‌طلبی (روزی حلال یا حرام با تلاش بیشتر).

توصیه ۳)

وجود تقوی (پرهیز از گناه) در وسعت رزق حلال مؤثر است.

توصیه ۴)

کسی که اخلاق اسلامی داشته باشد و از حسن خلق برخوردار باشد در وسعت رزقش مؤثر است.

توصیه ۵)

عمل به واجبات و ترک محرمات و درصدد اصلاح امر آخرت بودن باعث تأمین دنیا و مایحتاج شخص می‌شود.

توصیه ۶)

خواندن نمازهای یومیه در اول وقتشان در وسعت رزق حلال مؤثر است.

توصیه ۷)

خواندن نوافل بخصوص نافله شب در وسعت رزق حلال مؤثر است.

توصیه ۸)

توکل داشتن به خداوند متعال و سنجیدن جوانب کارها در وسعت رزق حلال مؤثر است.

توصیه ۹)

اطاعت از والدین تا جائی که معصیت خدا نباشد، بخصوص احترام و اطاعت از مادر در وسعت رزق مؤثر است.

توصیه ۱۰)

بیدار بودن در بین طلوعین و مشغول بعبادت شدن در وسعت رزق حلال مؤثر است.

توصیه ۱۱)

رزق را به فراوانی ندانید بلکه به کیفیت آن فکر کنید، زیرا بسا ثروتهای زیاد که در کنارش معلولیت و مصائب اعتیاد وجود دارد که منجر به نابودی ثروت است.

توصیه ۱۲)

اگر کسب و رزق شما حلال است مطمئن باشید در آمد شما کفاف زندگی شما را تا آخر عمر خواهد داد. اگر چه کم باشد، زیرا

تبعات مال حرام را مثل مریضی، معلولیت، اعتیاد، سرقت و تصادفات و غیره را ندارید.

توصیه ۱۳)

اگر دکتر هستید، دقت کنید تشخیص شما دقیق و صحیح باشد، بعداً دست به قلم شوید و نسخه تجویز کنید و همواره سوگند خود را در نظر گرفته چنانچه تشخیص نمی‌دهید، حق ویزیت بیمار را پس دهید که مالک نیستید.

توصیه ۱۴)

اگر بیمار در حال فوت یا وضعیت اضطرار بسر می‌برد، نجات بیمار واجب است اگر تعلل کردید و مسائل مالی باعث شد بیمار جان دهد. ضامن هستید.

توصیه ۱۵)

اگر وکیل هستید، در چهارچوب وکالت با موازین شرعی و اخلاقی جلو بروید و حق را بگوئید اگر چه بضرر موکل شما باشد و الا مالک آن پول نیستید.

توصیه ۱۶)

اگر قاضی هستید در قضاوت عجله نکنید و تنها به پرونده و محتویات آن توجه نداشته توسط قاضی تحقیق یا شخص دیگر مجدداً تحقیق کرده و در حد یقین رأی صادر کنید.

توصیه ۱۷)

اگر در مسند قضاوت قرار دارید خیلی راحت و فارغ‌البال باشید.
(هیچگونه فشار روحی و جسمی بر شما غالب نباشد حتی کفش شما راحت باشد و گرسنه نباشید).

توصیه ۱۸)

اگر نانوائید، آنچنان که برای منزل خود نان می‌برید، برای مشتری نان پخت کنید و کاری کنید که بر سر سفره همه بگویند خدا برکتش دهد.

توصیه ۱۹)

اگر قصابید، ذکر و یاد خدا را فراموش نکنید و بین مشتریان پول‌دار و فقیر تفاوتی قائل نشوید و بر مبنای عدالت گوشت را تقسیم کنید.
و اگر گوشتی که به مشتری می‌دهید خلاف آن است که می‌خواهد معامله شما اشکال دارد.

توصیه ۲۰)

اگر میوه‌فروشید و در ته نایلون مقداری میوه خراب قرار داده‌اید و روی آنرا جلو مشتری پر می‌کنید غش در معامله کرده‌اید.

توصیه ۲۰)

اگر خواربارفروشید و روی بار با وسط و زیر بار فرق می‌کند غش در معامله کرده‌اید و اگر برای طراوت به آنها آب بزنید مشغول ذمه مشتری هستید.

توصیه ۲۱)

اگر طلا فروشید، علاوه بر نجابت و عفت چشم باید عیار و وزن آنرا به مشتری تذکر دهید و از مبادله طلا با طلا احتراز کنید. که معامله ربوی می‌شود. مگر اینکه جداجدا حساب کنید و طلای مشتری خریداری شود و طلای خود فروخته شود.

توصیه ۲۲)

اگر پارچه فروشید از متر استاندارد و پلمپ شده استفاده کنید و حتی‌المکان چند سانتیمتر بیشتر به مشتری بدهید.

توصیه ۲۳)

اگر شغل شما توزینی است مقداری کفه بار پائین‌تر باشد که قرآن وای بر کم فروشان را تهدید کرده است.

توصیه ۲۴)

اگر راننده هستید، طبق ضوابط راهنمائی و رانندگی عمل کنید و آنچه کرایه تعیین شده است در هر مورد بگیرید چنانچه زیادتر از حد معمول باشد بدون رضایت مشغول ذمه ایشان هستید.
در اتوبوسهای برون‌شهری هزینه تغذیه مسافر گرفته می‌شود و راننده و کمک راننده موظف به پذیرائی می‌باشند اگر تخلفی انجام گیرد ضامن هستید.

توصیه ۲۵)

اگر شیرینی فروش هستید و خدای نکرده جنس خراب و مسموم شده را به مشتری بدهید و مریض شود آنچه وقت و هزینه صرف می‌شود تا بهبودی یابد را ضامن هستید.

توصیه ۲۶)

اگر در امر کشاورزی فعالیت دارد و تولید انگور یا خرما دارید و مطمئن هستید که خریدار آنها را برای تهیه شراب می‌خواهد معامله شما حرام است.
توصیه ۲۷) اگر فروشنده سلاح سرد یا آلات قتل یا سلاح گرم هستید و مطمئن هستید آن سلاح را بر امر شر یا رعب و وحشت و سوء استفاده می‌خواهد از فروش آن باید امتناع کرد.

توصیه ۲۸)

اگر عکاس یا فیلمبردار هستید، بدون اجازه حق فیلمبرداری و عکس‌برداری ندارید و در صورت اجازه از آنها نباید سوء استفاده شود در غیر این صورت مرتکب حرام شده‌اید.

توصیه ۲۹)

اگر آرایشگر هستید با کمال دقت کار خود را انجام دهید و از اشاعه فرهنگ غرب پرهیز کنید و از اصلاح آقایان همانند خانم‌ها و بالعکس پرهیز کنید.

توصیه ۳۰)

اگر بوتیک دارید و از مانکن برای تبلیغ استفاده می‌کنید طوری باشد که اشاعه وقاحت و غرب زدگی نباشد.

توصیه ۳۱)

اگر ویدئو کلوپ دارید از اشاعه فرهنگ غرب و فیلم و CD یا دیسکت‌های‌غیرمجاز پرهیز کنید.

توصیه ۳۲)

اگر سوپرمارکت دارید واقف باشید فروش مسکرات و اجناس نجس مانند خون و مردار حرام است، حتی مواد اعتیادآور اگر چه جنبه داروئی هم داشته باشد به پزشک و پزشک داروساز مربوط می‌شود نه شما.

توصیه ۳۳)

اگر داروخانه دارید خود را ملزم بوجود دکتر داروساز بدانید و از فروش دارو بخصوص داروهای مسئله‌دار بدون نسخه پرهیز کنید.

توصیه ۳۴)

اگر لوازم خانگی تعمیر می‌کنید، آنچه تعمیر کرده‌اید یا فقط قطعه‌ای که تعویض کرده‌اید را مطرح کنید و زیاده را مالک نیستید.

توصیه ۳۵)

اگر مالک هستید، خود را به جای مستأجر قرار دهید و بضاعت وی را در نظر بگیرید، طوری باشد که مبلغ اجاره قابل تحمل باشد.

توصیه ۳۶)

اگر مستأجرید، رعایت حال صاحب خانه خود را بکنید، فکر نکنید با پرداخت مبلغ اجاره بها دیگر مالک محل شده‌اید هر کاری می‌توانید انجام دهید؟!

توصیه ۳۷)

اگر جنس تولید می‌کنید بدانید رقابت جهانی است و هر دهه کشوری گوی سبقت اقتصادی را از دیگران می‌برد و علاوه بر کیفیت

کالا قیمت تمام شده نازلتر ارائه داده می‌شود، بنابراین سعی در رقابت جهانی داشته باشید نه تازه‌کاران داخلی.

توصیه ۳۸)

اگر ارتشی هستید، دقت کنید آموزشهای رزمی شما برای دشمن است نه برای برخ کشیدن خانواده یا شهروندان محترم و قانونمند.

توصیه ۳۹)

اگر شغل راهنمائی و رانندگی دارید، ضمن علاقمند بودن به شغل و پیاده کردن مقررات با شهروندان با احترام و بحق برخورد کنید.

توصیه ۴۰)

اگرشغل شما درودگریست (نجار) سعی کنید کار خود را با دقت و تمیز و زیبا و محکم تحویل دهید که خودتان از کارتان راضی باشید و موقع کار بدانید این شغل شریف شغل یحیی پیامبر است و اره را شیطان اختراع کرد که توسط آن درختی را که حضرت یحیی در آن مخفی شده بود بریدند و شما از عمل اره و تیشه و رنده عبرت بگیرید.

توصیه ۴۱)

اگر شغل شما لوازم بهداشتی است یا شغلی که بیشتر با خانمها معاشرت دارید علاوه بر پاکی چشم و نجابت و در نظر گرفتن اینکه عالم محضر خداست و بنده خوب در محضر خدا معصیت نمی‌کند مضافاً باینکه علاوه بر حضور دو ملائکه که اعمال خوب و بد را می‌نویسند نه ملائکه دیگر مربوط به فکر و قلب، چشم، گوش، دست و پا و غیره هستند.
بنابراین ضمن رعایت موارد فوق درب مغازه را باز بگذارد که اگر درب بسته باشد سومی شما شیطان خواهد بود.

توصیه ۴۲)

اگر هتلدار یا مهمانسرا دارید از اسکان‌دادن افرادمشکوک و بدون کارت‌شناسائی و معلول‌الحال و فاسق و فاسد بهر قیمت پرهیز نمائید، در غیر این صورت علاوه بر پیگرد قانونی، شما در گناه آنان شریک هستید و در آمدتان حرام است.

توصیه ۴۳)

اگر کارمند یا شاگرد اداره یا مغازه‌ای هستید، طبق ضوابط تعیین شده در قرارداد روز اول چه کتبی و چه شفاهی باید عمل کنید، در غیر این صورت درآمد شما اشکال خواهد داشت.

توصیه ۴۴)

اگر بنگاه معاملاتی دارید (چه اتومبیل یا کامیون و اتوبوس و چه املاک) سعی کنید معایب را هم مطرح کنید و خود را جای خریدار و فروشنده قرار دهید و از جدول کمیسیون تخلف نکنید و قرارداد را بدون عیب و قطعی و زمان تعیین کنید و در مواقع بیکاری از غیبت و تهمت و اوهام بپرهیزید. که ثابت کردن خیلی مطالب آسان نیست.

حتی اگر ریالی از حقوق طرفین ضایع گردد بعهده واسطه است و درآمد او را اگر طرفین راضی نباشند حرام می کند.

توصیه ۴۵)

اگر آژانس (تاکسی تلفنی) داریـد از راننـدگان بـا ایمان و متأهل و بـدون سوء سابقه اسـتفاده کنیـد و به راننـدگان محترم در مواقع بیکـاری توصـیه می‌شود به جـای غیبت و تهمت به مطـالعه کتب و روزنـامه و هر چه مورد علاقه‌شـان است بپردازنـد و در جابجـائی مسافرین اگر به مورد مشکوکی برخورد کردند که شبکه توزیع مشروبات یا مواد مخدر و یا روابط نامشروع جنسی را رواج می‌دهند هر چه سریعتر اماکن شهر را در جریان قرار دهید که همکاری با موارد فوق جرم و درآمدهای این موارد حرام است.

توصیه ۴۶)

اگر کارمند بانك یاقرض‌الحسـنه هستید، چنانچه روابط شـما و مشتری بیشتر از حد معمول خودمانی شد و نسبت به دیگران تبعیض قائل شدید، درآمدتان حرام است چون رشوه دهنده و رشوه گیرنده هر دو در آتش جهنم‌اند. مگر حق دیگری ضایع نشود.

توصیه ۴۷)

اگر شـغل شـما مرغ و مـاهی فروشـی است از خیر چنـد گرم آب ناقابل که در شـکم آنهاست بگذریـد و چنانچه ماهی‌ها فاسدنـد یا مرغ‌هـا بیمـاری داشـته‌اند فروش آنهـا ضـمان ایجـاد می کنـد و در صورت مریضـی افراد آنچه برای رفت و آمـد و وقت و غیر هزینه می کنند شما ضامن هستید.

توصیه ۴۸)

اگر مکانیك اتومبیلیـد هماننـد دکتر بایـد عیب را اول تشـخیص دهید بعد به تعویض یا تعمیر قطعات بپردازید و هر چه لوازم یدکی خریـداری شـد بدون وابسـتن با فروشـنده و دروغ به مشتری حقیقت را گفته و دسـتمزد بگیرید، چنانچه دروغی یا حیله‌ای بکار رود درآمد شما حرام است.

توصیه ۴۹)

اگر تجارتی داریـد چه داخلی و چه خارجی با درصـد کم اجناس خود را توزیع کنید و بدانید برکت کسب و تجارت به منفعت کم است و در این راسـتا سـعی کنید به تولید کنندگان داخلی صدمه نزنید و حتی‌المکان از تولیدات داخلی برای صادرات استفاده کنید و مواظب باشید اشاعه فرهنگ غرب نشوید.

توصیه ۵۰)

اگر نگهبان سازمان یا مؤسـسه یا کارخانه‌ای هستید علاوه بر بیداری سر پست خود، موظف به تعهدات نگهبانی و قراردادهای شما و کارفرما باشید.

توصیه ۵۱) اگر اسـتاد دانشـگاه یا معلم هستید، بدانید شما برای دانشجویان و محصلین حکم پدر را دارید و آنها را علاوه بر هدایت رشته مورد علاقشان به معنویت هم هدایت کنید و بفرمائید همه علم برای تعالی معنوی است نه مادی صرف.

توصیه ۵۲)

اگر دوزنده یا خیاط هستید، بدانید شئونات جامعه اسلامی اجازه نمی‌دهد مرد برای زن یا زن برای مرد اندازه بزند و بعداً آن را پرو و دوزندگی کند.
همچنانکه دکتر مرد، مرد را بهتر است معاینه کند و دکتر زن، زن را. مگر در موارد استثنائی.

توصیه ۵۳)

اگر متصدی شهربازی و مراکز تفریحی هستید، بدانید اولین مطلب ایمنی دستگاههای شهربازی مطرح است و بایستی از صحت دستگاهها ۱۰۰٪ اطمینان داشته باشید و محیط را برای تفریح سالم با موازین شرعی آماده کنید که حتی موقع نماز صدای اذان را پخش کنید و از ورود افراد ناباب که مزاحمتی برای دیگران ایجاد می‌کنند ممانعت کنید.

توصیه ۵۴)

اگر شخصیت اجتماعی یا مدیر و مسئولیتی دارید بدانید یکساعت عدالت از ۶۰ سال عبادت بالاتر است لذا در تصمیم‌گیری‌ها انصاف و عدالت را چراغ کار خود قرار دهید.

توصیه ۵۵)

اگر آلومینیوم کار و سازنده درب و پنجره آلومینیوم هستید برای اتصال قوطی‌ها از میلگرد حداکثر ۱۰میلیمتری استفاده کنید نه از ۱۲، ۱۴، ۱۶ که غش در معامله است و غش در معامله حرام است و مالك پول نخواهید شد.

توصیه ۵۶)

اگر در جنبه‌های تبلیغاتی و روزنامه‌نگاری فعالیت دارید و بوسیله اوراق یا خطی یا بوسیله درج در روزنامه و جراید یا نطق در مجامع یا بوسیله دیگر به کسی امری را صریحاً نسبت دهید یا آنها را منتشر نمایند که مطابق قانون آن امر جرم محسوب می‌شود و اگر نتوانید صحت آن اسناد را ثابت نمایند هتك حرمت انجام داده‌اید که موجب حد است و یك ماه تا یك سال حبس و ۷۴ ضربه شلاق یا یکی از آنها حسب مورد محکوم خواهید شد.

توصیه ۵۷)

اگر دندانپزشك هستید و بیش از حد معمول و لازم برای کسب پول دستورات غیرلازم دادید و یا دندانی که دیگر قابل استفاده نیست را بیش از ارزشش هزینه کردید ضامن هستید.

توصیه ۵۸)

اگر شغلی دارید که هزینه آن توافقی است، سعی کنید با انصاف رفتار کنید زیرا درآمدی که از راه تعدی و اجرت بیش از حد حاصل شود صرف امور ناخوشایند خواهد شد.

توصیه ۵۹)

اگر در نزدیکی شما همکاری وجود دارد بهتر است با توافق یکدیگر چند نوع جنس را شما ارائه دهید و چند جنس دیگر از نوع دیگر را همسایتان و اگر امکان ندارد بدانید یکی از سوالات شب اول قبر (بعد از آنکه لحد را پوشانیدند) سوال از همسایه است که با همسایه‌ات چگونه رفتار داشتی؟!

توصیه ۶۰)

اگر در کسب و کارتان خلف وعده زیاد بچشم می‌خورد و مرتباً چکها برگشت شده و تولید استرس برایتان کرده با تحقیقات کافی مقداری از سرمایه خود را در بازار بورس شرکت دهید.

توصیه ۶۱)

اگر در شرایطی هستید که رسیدن به ثروت از راه صحیح و حلال ممکن نیست و با فقر و گرسنگی روزگار می گذرانید. پاکی و نجابت و ایمان خود را حتی به قیمت همه دنیا از دست ندهید و بدانید نعمت ایمان و ولایت ائمه اطهار بر همه دنیا فزونی دارد و بر اثر صبر و بردباری مشکلات و ناراحتیها تبدیل به راحتی و گشایش خواهد شد، مهم این است که صبور و با ایمان باشید و از جاده سلامت روح و ایمان منحرف نشوید که صبح نزدیک است.

توصیه ۶۲)

پیامبر (ص) فرمودند: همانا پاکیزه‌ترین شغل، شغل بازرگانانی است که چون سخنی گویند دروغ نگویند و هر گاه امانتی به آنها سپرده شود خیانت نکنند و هر گاه وعده دهند، خلف وعده نکنند.
وقتی چیزی می‌خرند، از آن نکوهش نکنند و وقتی چیزی می‌فروشند، تعریف و تبلیغ نکنند و هر گاه بدهکارند (در پرداخت بدهی خود) تعلل نورزند و هر گاه طلبکار باشند (برای گرفتن طلب خود) فشار نیاورند.

توصیه ۶۳)

پاکترین درآمد مسلمان، تیری است که در راه خدا می‌اندازد. (توضیح اینکه مدافع مرزهای اسلامی و مدافع امنیت شهروندان احتیاج به سلاح گرم دارد و در بعضی مواقع بکار بردن آنها لازم می‌شود، در چنین مواقع شخصی تیرانداز با قصد قربت شروع به تیراندازی می کند که مؤید امدادهای غیبی هم خواهد شد.

توصیه ۶۴)

هرگونه صنعت و فنی که بندگان خدا بیاموزند یا به دیگری یاد دهند مانند نویسندگی، حسابداری، بازرگانی، زرگری، بنایی، بافندگی، رفوگری، دوزندگی و فن نقاشی بشرط آنکه جانوران ذیروح نباشد و ساختن انواع ابزارهائیکه مورد نیاز مردم است و از آنها بهره برداری می کنند و امورشان می گذرد و وسیله تأمین زندگی آنهاست.
انجام دادن و آموزش دادن و کار کردن با آنها و تصرف در آنها برای خود و دیگری حلال و مجاز می‌باشد.

توصیه ۶۵)

ساختن ابزارهائیکه هم در راههای درست کاربری دارند و هم در راههای نادرست و ابزار، کمک بهر دو می‌باشند آموختن و آموزش دادن این گونه فنون و اجرت گرفتن برای آنها و در راه آنها و کار کردن در این حرفه‌ها و برای این حرفه‌ها برای کلیه مردم در صورتیکه اهل صلاح باشند، بلامانع است اما بکار بردن این ابزارها در راه فساد و زیان زدن بهر کسی حرام است. و بر استاد و شاگرد و کاسب این صنایع و فنون گناهی نیست، زیرا منافع اینها بیش از جهات مضرشان می‌باشد و گذران زندگی مردم و بقا و پایداری آنها به این ابزارها بستگی دارد.

بلکه گناه و بکار بردن آنها بعهده کسی است که از این وسایل در راههای فساد و حرام استفاده کند.

توصیه ۶۶)

خداوند متعال صنایع و فنونی را بطور کلی حرام کرده که جز فساد و تخریب، کاربری دیگر نداشته باشند. نظیر سازها و نی‌ها و ...و هر آلت لهو و لعب دیگری و صلیبها، تنها، و ساختن نوشابه‌های حرام و آنچه که فساد محض در آن است و هیچوجه صلاح و امر مثبتی در آنها وجود ندارد. آری یاد دادن و یاد گرفتن و اشتغال ورزیدن بآنها و اجرت و مزد گرفتن برای آنها و هر گونه تصرفی در آنها حرام است.

مگر صنعتی باشد که گاه در امور روا و مجاز و گاهی هم راه معصیت داشته باشد (در امور مجاز حلال است).

توصیه ۶۷)

کشاورزی یا پرورش روئیدنیهائیکه خوردن آنها برای انسان حلال و رواست شامل دانه‌ها و حبوبات مانند گندم، جو، برنج، نخود و دیگر انواع حبوبات و دسته کنجدها و جزء آنها، هر گونه دانه‌ای که موجب تغذیه و تقویت جسم انسان باشد و خوردن آن حلال باشد کشت آنهم حلال است و هر چه برای جسم انسان ضرر دارد، خوردنش حرام است. مگر در حال ضرورت و زیر نظر پزشک معالج.

توصیه ۶۸)

پیامبر (علیه‌السلام) فرمودند: هرگز کسی غذایی بهتر از دسترنج خود، نخورده است. پیامبر خدا، حضرت داود علیه‌السلام (با ساخت زره) از دسترنج خود می‌خورد.

هر که شب را با تنی خسته از کار بخوابد، آمرزیده شود.

توصیه ۶۹)

پاکیزه‌ترین کارها، درآمدی است که انسان با دسترنج خود کسب کند.

توصیه ۷۰)

پاکترین کسب و درآمد، دسترنج آدمی است و هر معامله‌ای که با درستکاری همراه باشد. و کار کردن انسان با دست خودش.

توصیه ۷۱)

پیامبر خدا(علیه‌السلام) بهترین درآمد، درآمد کارگری است که در کارش صداقت داشته باشد (یعنی صحیح انجام دادن و از وقتش

نکاهد).

توصیه ۷۲)

خداونـد عزوجـل به داود (علیه‌السـلام) وحی فرمود، اگر نبود که از بیت المـال میخوری و بـا دسـتت اصـلاً کار نمی‌کنی، البته نیکو بنده‌ای بودی.
حضـرت داود چهـل بامـداد گریست، آنگـاه خـدای عزوجـل به آهن وحی کرد، برای بنـده‌ام داود نرم شو و آهن در دست داود نرم گردیـد، از آن پس داود روزی یک زره می‌بافت و آنرا به هزار درهم می‌فروخت پس (در یک سال) سیصد و شـصت زره بافت و آنها را به سیصد و شصت هزار درهم فروخت و بدین ترتیب از بیت‌المال بی‌نیاز شد.

توصیه ۷۳)

اگر در حال تلاش و کوشـش هستید که تأمین زندگی خود و خانواده را بدست آورید و از احتیاج به مردم مبرا باشید و خدا ناکرده بر اثر حادثه‌ای جان بجان آفرین تسلیم کنید در بهترین حالات از دنیا رفته‌اید، مبادا در حال انجام معصیتی از معاصـی خدا عزوجل باشیم و اجل ما برسد که در بدترین حالات از دنیا رفته‌ایم.

توصیه ۷۴)

امـام علی(علیه‌السـلام): در هوای داغ نیمروز برای کارکردن بیرون از خانه می‌رفتنـد در حالیکه نیازی نـداشت (خودش برود) علتش ایـن بـود کـه می‌خـواست خــدای متعــال ببینــد، او برای کسـب روزی حلاـل زحمـت می‌کشــد. (بیابنــد مـا هـم سـعی می‌کنیـم) امیرالمـومنین(علیه‌السـلام) از دسترنـج خـود هزار بنـده خریـد و آزاد کرد و نخلسـتانهای زیـادی را تأسیس نمـود و حـتی حفر چاه می‌کردنـد و در تاریـخ است هشـتاد جنـگ نمـود و هشـتاد قنـات را خـود آبی نمـود و همه آنهـا را وقـف نمـود بطوریکه معـاویه به امروعاص گفته بود تفریح علی در میدان جنگ است و سختی او در صلح که حفر قنات و کشاورزی می‌کند.

توصیه ۷۵)

مردی به رسول خدا (علیه‌السـلام) عرض کرد من این فرزندم را سواد آموخته‌ام، حالا او را بچه شـغلی بگمارم؟ حضرت فرمود: خدا پدرت را بیامرزد، او را در هر شغلی بگذار امام به پنج گروه مسپارش: سیاه، زرگر، قصاب، گندم فروشی (محتکر) و برده‌فروش.
مرد عرض کرد ای رسـول خـدا سیاء کیست؟ فرمودنـد: کسـی که کفن می‌فروشـد (فقـط) و آرزوی مرگ افراد امت مرا دارد، در حالیکه یک نوزاد امت خود را، از هر آنچه آفتاب بر آن می‌تابـد بیشتر دوست دارم. اما زرگر، زیرا به فکر مجنون ساختن افراد امت من است امـا قصـاب، زیرا آنقـدر حیوان می‌کشـد که رحم از دلش رخت برمی‌بنـدد، امـا گنـدم فروش زیرا ارزاق امت مرا احتکـار می‌کند. اما برده فروش، زیرا جبرئیل(علیه‌السلام) نزد من آمد و گفت ای محمد! بدترین افراد امت تو کسانی هستند که انسان خرید و فروش می‌کنند.

توصیه ۷۶)

خوشـا به حال کسیکه در نظر خود خوار است و کسب و کارش پاکیزه و نیت و درونش پاک و خوی او نیک است. زیادی دارایی خود را انفاق می‌کند و زبانش را از زیاده گویی، نگه می‌دارد.حضرت علی(علیه‌السلام).

توصیه ۷۷)

ای فرزند آدم! هر چه بیش از خوراکت گردآوری، تو خزانه دار آن برای دیگری هستی.

توصیه ۷۸)

از امام صادق(علیه‌السلام) سؤال کردند: چرا اصحاب عیسی(علیه‌السلام) روی آب راه می‌رفتند، اما اصحاب محمد(علیه‌السلام) راه نمی‌رفتند؟ فرمود چون اصحاب عیسی(علیه‌السلام) از طلب معاش بی‌نیاز شدند، اما اینان، دربند معاش بودند. (اثر رزق حلالی مانند مائده آسمانی چنین خواهد بود.)

توصیه ۷۹)

امام صادق(علیه‌السلام) می‌فرمایند: درآمد حرام، در نسل اثر می‌گذارد. (لذا توصیه می‌شود آنطور که از حیوان درنده فرار می‌کنید از درآمد و لقمه حرام دوری کنید که هم در خود شخص هم در نسل آن مؤثر است).

توصیه ۸۰)

پیامبر خدا (علیه‌السلام) می‌فرمایند:

و ای بر بازرگانان (و کسبه) امت من، از آری به خدا و نه بخدا گفتنهایشان،

و وای بر صنعتگران (و پیشه‌وران) امت من، از امروز و فردا کردنهایشان (خوش قول بودن بازرگانان و پیشه‌وران و کسبه بازار مسلمین را گرم و پرتلاش و پردرآمد می‌کند و بعکس بدقولی رکود و کساد و بی‌اعتمادی به ارمغان خواهد آورد).

تهیه جنس خوب و درآمد کم باعث رونق کسب و کار خواهد شد.

توصیه ۸۱)

توصیه ۸۱)

نقل است که حواریان عیسی(علیه‌السلام) هر گاه گرسنه می‌شدند می‌گفتند یا روحا ...گرسنه ایم پس عیسی(علیه‌السلام) با دست خود بزمین چه دشت بود و چه کوه، می‌زد و برای هر یک از حواریان دو گرده نان بیرون می‌آمد و هر گاه تشنه می‌شدند می‌گفتند تشنه‌ایم حضرت با دستش بزمی

توصیه ۸۲)

حضرت داود (علیه‌السلام) بر کفشگری گذشت و به او فرمود: کار کن و بخور زیرا خداوند، کسی را که بخورد و کار (مشروع و حلال) نکند، دوست نمی‌دارد.

توصیه ۸۳)

پیامبر ما حضرت محمد(ص) فرمودند به بیشترین چیزی که بعد از مرگم، از آن بر امتم می‌ترسم، این کسبها و درآمدهای حرام است و شهوت ناپیدا و رباخواری است.

توصیه ۸۴)

بفرمایش حضرت علی(علیه‌السلام) بزرگترین گناه ترس است (مگر ترس از گناه) (حتی خداوند متعال هم ترس ندارد زیرا از هفتاد پدر و مادر مهربان مهربانتر است)

از کار مشروع نباید ترسید و با کمی دقت و علاقمند به کار و اسلام شغل مورد نظرش را استاد خواهد شد.

توصیه ۸۵)

بعضی از حرفه‌ها (سرگرمی و گناه) مانند دزدی و قاچاق یا کلاهبرداری از ابتدای شروع به تشویش‌و نگرانی و اضطراب توأم‌است و حتی در خانه و خانواده خود آرامش نـدارد و هر کسـی آنان را بشـناسد همچنان که از حیوان درنده‌ای فرار می‌کند از ایشان دوری می‌کند که متأسفانه هم برای مجرمان هم برای مصرف‌کنندگان و خانواده‌ها ایجاد فساد و ناایمنی خواهد کرد و هیچ مکتب آسمانی این حرفه‌ها را تائید نمی‌کند.

توصیه ۸۶)

در اسـلام دستور است که مرد دزد و زن دزد را دستشان را قطع کنید. (اگر چه تحت شرایطی است) آیا شایسته است دستی که باید در پیشـرفت اهـداف خود وخانواده و مملکت خدمت کند قطع شود و عمری را از یک عضو اصـلی بدن خود را محروم کند و نکته ظریف قرآن در این است که اول مرد را ذکر کرده چون مرد قوی و نان‌آور خانواده و پدر است.

توصیه ۸۷)

از نظر اجتماعی دزد با دیـد خیانت به اموال مردم رویت می‌شود و وی را شخصـی خدانشـناس و بی‌ایمان می‌پندارند زیرا در حالیکه کسـی جز خـدا و فرشـتگان نیست به اموال مردم خیانت می‌کنـد و زحمات مردم را که در طول ۶۰ـ۵۰ سال با صدمه و سـختی تهیه کرده‌انـد در ظرف چند ساعت چپاول می‌کند اگر چه بیشتر سارقین گرفتار قانون و زندان و یا به درک اسـفل جهنم شده‌اند که باید گفت:

مرد آخر بین مبارک بنده‌ای است نه مرد لحظه‌بین؟!

توصیه ۸۸)

مسئله قاچـاق مواد مخـدر و مشـروبات الکلی گناه و جرمش از دزدی به مراتب بیشتر است و این قماش افراد با هستی مردم و جامعه مبارزه می‌کنند که روز بروز بر شدت جرم آنها افزوده خواهد شد. و قاچاق اساس پیشرفت کشور را دچار آسیب می‌کند.

توصیه ۸۹)

فروش مواد غـذایی که از تاریـخ مصـرفشان گذشـته و یا فاسـد شده‌اند و یا در شـرف فاسد شدن میباشـند. جرم وپول آنرا فروشـنده بخریدار ضامن است.

توصیه ۹۰)

شخصـی از معصـوم سـوال می‌کنـد اگر شـیء در مکـانی بـود و صـاحب آن نبـود آیـا مـا مجـازیم برای خودمـان برداریم، حضرت

می‌فرماینـد خیر، اگر دستی اشیاء گم شـده را برنـدارد دیر یـا زود صـاحبش پیـدا خواهـد شـد (البته اگر احتمال از بین رفتن بـدهیم مسئولیت بیشتر است که با برداشتن باید پی صاحب آن گشت و نهایتاً اگر مأیوس شدید از طرف صاحب صدقه بدهید).

توصیه ۹۱)

دزدی به خانه مسـکینی برای سرقت رفت و کنار مسکین دستار خود را پهن کرد تا آنچه می‌یابد، در آن قرار دهد و ببرد، از قضا هر چه گشت چیزی برای بردن نیافت آمـد که دسـتار خود را جمع کنـد و برود، دیـد مسـکین روی آن غلطیـده و بخواب است، از خیر دسـتار گـذشت و تصـمیم گرفت از خانه بیرون رود مسـکین چون متوجه رفتن وی شد. گفت درب را ببند. دزد گفت بگذار در باز باشد تا دیگری رواندازت را بیاورد. همچنین گفته شده است که دزدی مال مداح اهلبیت را با گفتن یا علی بلند کرد که ببرد، مداح رسـید و به دزد گفت بی‌انصـاف من هزاران یـا علی یـا حسـین یا محمـد یا فاطمه گفتم تا این مال حاصل شـده است تو با یک علی گفتن می‌خواهی ببری.

توصیه ۹۲)

دزدی در کنـار جاده‌ای تمارض کرده و صـدای آه و ناله سـرداد که سواری با اسبی قیمتی از آنطرف گـذشت. سوار چون آه و ناله آن شـخص را شنید، پیاده شد و از احوال او جویا شد، وی گفت عسل و خربزه خورده‌ام و به شکم درد مبتلا شده‌ام، سوار گفت ای برادر عسل با خربزه که با یکـدیگر نمی‌سازنـد دزد گفت فعلاً که با هم ساخته‌انـد و پدر مرا درآورده‌اند، بهرحال سوار او را کمک به سوار کردن کرد تـا بنزد طبیب ببرد، همینکه دزد سوار شـد به اسب هی زد و فرار کرد، سوار گفت صبر کن، دزد انـدکی درنگ کرده سـوار قبلی گفـت ایـن خـدعه و نیرنـگ را جـائی تعریـف نکن که رسم رحم و مروت و جـوانمردی بسته خواهـد شـد مـدتی گـذشت، دزد پیاده با رفیقش در کنار جاده ایستاده بودند که دیدند سوارکار، همان سوار قبلی است و دزد همان درمانده و پیاده و مفلـک ...که گفته‌انـد مال حلال بچنـد نسل می‌رسـد، و مال حرام یا در زمان حیات شـخص از بین می‌رود یا در زمان وارث از بین می‌رود.

توصیه ۹۳)

ما ایرانیان اکثراً شـیعه جعفری هستیم و فرهنگمان آمیخته به دسـتورات قرآن و سنت است. متأسفانه الگوی زندگی بعضی از جوانان از فرهنـگ غرب نشـئت می‌گیرد و از طریـق ویـدئو، مـاهواره و مجله‌هـای مبتـذل و ...خود را مورد بمبـاران تبلیغـاتی قرار داده و از فیلمهای غربی نکات منفی و حرام آنرا استفاده می‌کنند. غافل از اینکه چنین افرادی زندگی را فقط به عمر دنیا که ۷۰ـ۶۰ سال است خلاـصه می‌داننـد و عـالم برزخ و قیـامت و تجسم اعمـال که جاویداننـد را معتقـد نیسـتند ولی فرهنگ دینی اجتماعی ما با انان ۱۸۰ درجه فرق می‌کنـد بهرحـال چه سـرقت چه آدم ربـائی و چه جنـایت از هر نوعی باشـد دیر یـا زود بطریقی که تصورش برای خاطی نمی‌آید، گیر کرده و مکافات عمل خود را خواهد دید.

توصیه ۹۴)

در کشور خودمـان بعضـی از آداب و رسوم است که در شـهری عادی و مرسوم است و در شـهر دیگر همانکار اهانت تلقی می‌شود (مثل شیربهاء و) ...ولی اگر همه از کتاب و سنت پیروی کنند، جامعه‌ای ایده‌آلتر و مورد تأییدتری خواهیم داشت و هر کاری را که می‌خواهیم انجـام دهیم اول حکم آنرا بـدانیم بعـداً انجام دهیم، حتی مجرم اجتماعی اگر از قانون ابراز بی‌اطلاعی کنـد، قاضـی او را

تبرئه نمی‌کند و حد جرم را برایش صادر می‌کند.
در انگلستان سنت است روز مهمانی مردخانه اکثر کارها را انجام دهد حتی پخت و پز، ولی در ایران مرد خانه آنروز کمی هم دیرتر به منزل می‌آید حال چطور بخود اجازه تقلید کورکورانه از غرب را می‌دهیم.

توصیه ۹۵)

روانشناسان محیط خانواده و مدرسه را بعلاوه تجربیات شخصی را تصویرات ذهنی او می‌دانند که بر اثر آنها چگونگی رفتار شخص معین می‌شود.
و بعضاً وراثت، محیط و تعلیم و تربیت را چگونگی رفتار شخص می‌دانند. در هر صورت موارد فوق بیشتر اجباری است و آنچه اختیارست رفتار انسان است که خوب بیندیشد تا خوب عمل کند و بقولی دریاگونه فکر کن تا اقیانوس شوی.

توصیه ۹۶)

اصول بهداشت روانی محیط کار بستگی به احترام به شخصیت خود و دیگران دارد. و از طرف دیگر شناخت توانائیها (مالی یا جسمی یا)...
خود و دیگران و پذیرفتن رابطه علت و معلولی در رفتار، بنابراین اگر کسی خوش برخورد است همانند کسی است که گلی را بخواهد به دوستش تقدیم کند که قبل از رسیدن بدوست بوی خوش آن، بخودش می‌رسد.

نکوهش مکن چرخ نیلوفری را
برون کن ز سر باده خیره سری را
تو خود اختر خویش را میکنی بد
مدار از فلک چرخ نیک اختری را

توصیه ۹۷)

عدم موفقیت ناشی از فقدان توانائی و تلاش شخص است که در صورت میل، با افزایش تلاش شخص، تأمین سلامت روان حاصل می‌شود و در صورت احساس ناامیدی و عدم میل به تلاش اختلال در سلامت روان حاصل می‌شود.

توصیه ۹۸)

سعی کنید رفتاری موقرانه و متین، بردبارانه و ملایم داشته باشید و بیش از اندازه کار نکنید زیرا در مکتب ما دو دستور زمان کار داریم در یک مورد می‌فرمایند:
۲۴ ساعت را به سه قسمت تقسیم کنید یک قسمت (۸ساعته) برای کار و تأمین معاش زندگی یک قسمت برای عبادت و یک قسمت برای خواب، در مورد دیگر می‌فرمایند:
۲۴ ساعت را به چهار قسمت تقسیم کنید. یک قسمت (۶ ساعته) برای کار و تأمین معاش یک قسمت برای عبادت یک قسمت برای خواب و یک قسمت مجلس انس (صله رحم و) (...ناگفته مشخص است جوانان عزیز که اول کارشان است و از پتانسیل جسمی و روحی بیشتری برخوردارند می‌توانند با قصد قربت از قسمتی بکاهد و به دیگری بیفزاید).

توصیه ۹۹)

سعی کنید کارها را بدون عصبانیت و خشونت انجام دهید و چنانچه مولایمان حضرت علی(علیه‌السلام) می‌فرمایند بزرگترین تفریح کار است، کار را برای تفریح انجام دهید و از انجام آن لذت ببرید.

توصیه ۱۰۰)

نسبت به وعده‌های خود حساس باشید ولی نگران نباشید چون با تفویض اختیار و نوشتن برنامه زمانبندی کار بدون احساس نگرانی قادر به انجام کار و وعده خود خواهید شد.

توصیه ۱۰۱)

بهتر است چند هدف را توأماً انتخاب نکنید و هر کار را در فرصت خود انجام داده سراغ کار دیگر بروید (اگر مجبورید بدون نگرانی و استرس انجام دهید).

توصیه ۱۰۲)

اهل لاف و گزاف نباشید و بدانید که دروغ کلیه هر شریست. آقا امام صادق(علیه‌السلام) می‌فرمایند: دروغ مگو، که شکوهت از بین می‌رود و پیامبر(علیه‌السلام) می‌فرمایند: دروغ روسیاهی می‌آورد.

توصیه ۱۰۳)

موارد فوق چنانچه رعایت شود شما را از استرس و هیجان دور می‌کند و بتجربه ثابت شده است افراد مذهبی و دین‌باور از سلامتی جسمی و روحی بهتری برخوردارند و یاد خدا (ذکر، نماز و) ...ایجاد نشاط و تسکینی می‌کند که از مصرف داروهای آرام‌بخش بمراتب مؤثرتر و بی‌ضررتر است لذا اگر دنیا هم می‌خواهیم باید با تحقیق و منطق، باورهای معنوی را در خود و خانواده‌مان پرورش دهیم.

توصیه ۱۰۴)

نشانه‌های جسمانی افرادی که استرس دارند. عبارت است از:

۱ـ بیماریهای گوارشی، قلبی، سردرد، سرطان.

۲ـ اختلال در سیستم دفاعی بدن ۳ـ خستگی ۴ـ تغیر وزن ۵ـ دردهای عضلانی ۶ـ کهیر ۷ـ قسمتی از بدن شروع به زدن می‌کند ۸ـ دندان بهم ساییدن ۹ـ سرد شدن دست و پا ۱۰ـ افزایش فشار خون ۱۱ـ سوء هاضمه ۱۲ـ ناراحتی‌های قاعدگی ۱۳ـ تغییر ضربان قلب ۱۴ـ حرف زدن با خود.

توصیه ۱۰۵)

نشانه‌های روانی، اجتماعی که استرس دارند عبارت است از:

۱ـ احساس بیهودگی

۲ـ افسردگی

۳ـ تحریک‌پذیری

۴ـ تنفر و انزجار (نسبت به‌خود)

۵ـ فرار از جمع (چون منطقی نیست)

۶ـ عصبانیت

۷ـ کابوس

۸ـ تشتت ذهنی

۹ـ احساس منفی نسبت به خود.

توصیه ۱۰۵)

هدایت یا مدیریت کردن استرس، شامل موارد زیر است.

۱ـ هوشیاری و مواظبت در برابر استرس (دور کردن یا دور شدن از منبع استرس‌زا با تغییر دادن چیزی یا رویه‌ای).

۲ـ پذیرش آن وضعیت (مثلاً بناست آب شهر یا گاز قطع شود با اطلاع از آن وضعیت و پذیرش آن پیش‌بینی آب ذخیره یا کپسول گاز را داشته باشیم). استرس کمتر می‌شود.

۳ـ ایجاد مقاومت در خود از طریق رژیم غذایی مناسب (کم حجم و کم چربی) ورزش (نسبت بهر سنی نوعی ورزش توصیه می‌شود ولی در هر حال روزانه ۳۰ دقیقه که حداقل آن پیاده روی است تعطیل نشود).

۴ـ تغییر دریافت خود از وضعیت با تغییر خویشتن.

توصیه ۱۰۶)

توصیه می‌شود در برخورد با دیگران انعطاف‌پذیر باشید و گهگاهی خود را به تعلل بزنید و کمی شوخ طبع‌گرا باشید (نه زیاد).

توصیه ۱۰۷)

توصیه می‌شود هیچ چیز جایگزین اعتقاداتتان را نگیرد و بعضاً پیش می آید مشتری بر اثر حواس‌پرتی پول بیشتری به شما می‌دهد و یا شما اشتباهاً مبلغ زیادتری به حساب دیگری پرداخت می‌کنید، اگر یکی از دو طرف متوجه شدند ملزم به پرداخت و برگرداندن حق‌الناس می‌باشند.

توصیه ۱۰۸)

شخصی از معصوم پرسید چکار کنم که خوشم باشد آنحضرت فرمودند: دنبال چیزی هستی که خداوند متعال در دنیا نیافریده چون انسان در رنج و سختی آفریده شده است و اگر خوشی وجود داشته باشد یا موقتی است و یا بی‌خیالی است. خوشی واقعی در بندگی خداوند متعال است.

توصیه ۱۰۹)

پیشنهاد می‌شود از تلاش‌های خود بهره‌مند شوید و بقول آقا امیرالمؤمنین که می‌فرمایند:

بنوش و بنوشان، بپوش و بپوشان. همچون نابخردان حریص مباش که عمری بجمع آوری دینار و درهم صـرف کرده و خود با کفنی ناچیز بـدرود حیات گفته این فرومایگان خزانه‌دار غیرنـد و همال مظالم لـذا توصـیه می‌شود خودتان را هم یک وارث بدانید و برای دنیـا و آخرتـان توشه برگیریـد چون اکثر وارثـان بتوافق در اجرای وصیت نمی‌رسـند. که گفته‌انـد مرگ غنی مقـدمه جنگ وارث است. رحمت بروح کسی که بمرد و کفن نداشت.

توصیه ۱۱۰)

خواننـده محترم از رسـالت حتمی مرتبت تـاکنون و سـپس تا ظهور حضـرت بقیءا ...چه خونها و شـکنجه‌ها و اسارت‌ها و تبعیـدها و برسـردار آویختن‌ها و محرومیتها و ...تحمل شـده و می‌شود تا احکام شـیعه به دست من و شـما برسـد و از آنها علاوه بر پاسداری و عمل، به نسل آینده انتقال دهیم در این راسـتا از قبل و بعد شهادت آقا اباعبدا ...و جگرگوشه‌اش آقا علی‌اکبر و آقا علی‌اصغر تا این اواخر انقلاب شـکوهمند اسلامی و پس از آن جنگ تحمیلی اکثر شهدا نیتشان پیاده‌شدن احکام‌اسلامی بوده است. حال اگر احکام رعایت شود و حلال و حرام خدا پاسداری شود علاوه بر شادی روح شـهدا از صدر تاکنون خوشـبختی خود و خانواده و اجتماعمان را خواهیم داشت که پیامبر ما فرمودند کسـی که اصـلاح کند بین خود و خدای خویش را (بنده خدا باشد) خداوند اصـلاح می‌کند مابین او و مردم را و کسـی که درصـدد اصلاح کار آخرتش باشـد (گناه‌نکنـد و واجبات بجاآورد) خداونـد دنیایش‌را تأمین‌خواهد نمود.

از معصوم علیها سلام نقل است:

کمـترین پاداشـی که به بنـده مـومن داده می‌شـود بهشـتی است بوسـعت کره زمین و دارای چهارصـد طبقه است که در هر طبقه آن چهارصـد حوری وجود دارد (وقلهانهـا الاـ ماشـا ا) ...وآنچه‌از اطعمه‌و اشـربه، مومن اراده کنـد برایش‌حاضـر می‌شود ودرجای‌دیگر آمده‌است:

نعمتهای بهشت را نه چشـمی دیـده و نه ذهنی تصور کرده اگر چه نام و شـکل نعمتهای بهشت هماننـد نعمتهای دنیاست ولی عطر و طعم و لذت آنها از نظر خوبی قابل توصیف نیست.

حال کدام انسان عاقلی است که این همه خوبی را بطور جاویدان رها کند و به مطاع قلیل و موقت و زودگذر دنیا دل خوش دارد.

تبعات حرام‌خواری و حق‌الناس

بگو: پروردگار من زشتکاریها را چه آشکار باشند و چه پنهان و نیز گناهان و افزونی جستن بناحق را حرام کرده است. «قرآن کریم» همچنین حرام است چیزی را شـریک خـدا سازیـد، که هیـچ دلیلی بر وجود آن نازل نشـده است یا درباره خـدا چیزهایی بگوئید که نمی‌دانید (چیزهای پاکیزه را بر آنها حلال می‌کند و چیزهای ناپاک را حرام). «قرآن کریم»

پیـامبر اسـلام (علیه‌السـلام) فرمودنـد: هر کس یک لقمه حرام بخورد نماز چهل شـبش پـذیرفته نشود. و خـدای عزوجل بهشت را بر بـدنی که از مال حرام تغـذیه شود حرام کرده و کسـی که گوشـتش از حرام برویـد، به بهشت نمی‌رود و آتش باو سـزاوارتر است و هرگاه لقمه حرام به اندرون بنده وارد شود، تمام فرشتگان آسمانها و زمین او را نفرین کنند.

عبادت کردن با وجود حرام خواری مانند ساختمان بنایی است بر روی شن (و به قولی بروی آب).

حضرت علی (علیه‌السلام) می‌فرمایند: بد خوارکی است خوراک حرام.

امام باقر (علیه‌السـلام) می‌فرمایند: هر گاه انسان مالی از حرام بدست آورد نه حجی از او پذیرفته شود، نه عمره‌ای و نه صـله‌رحمی و حتی در ازدواج و زناشویی او تأثیر سوء می‌گذارد.

پیامبر (علیه‌السلام) فرمودند: دور افکندن یک ششم درهم حرام، نزد خدا برابر است با هفتاد هزار حج پاک و پذیرفته.
و رها کردن یک ششم درهم حرام نزد خدای تعالی، دوست داشتنی‌تر است از صد حج که از مال حلال صورت گیرد.
حضرت محمد (علیه‌السلام): فرو گذاشتن یک لقمه حرام، نزد خدا محبوبتر است از خواندن هزار رکعت نماز مستحبی.
امام علی (علیه‌السلام): خرمایی از نامرغوبترین نوع آن تناول کردند و روی آن آب نوشیدند. و دستی به شکم زد و فرمودند: هر کس آتش وارد شکم خود کند خدا او را از رحمت خود دور سازد.
پیامبر (علیه‌السلام) فرمود: هر کس این امکان برایش پیش آید که با زن یا کنیزی، حرام نزدیکی کند اما از ترس خدا دست باین کار نزند، خداوند عزوجل آتش را بر او حرام گرداند و او را از آن هراس بزرگ ایمن دارد و به بهشتش برد.
و نیز فرمودند: هر مردی بتواند کار حرامی انجام دهد و آنرا فقط بخاطر ترس از خدا فرو گذارد خداوند، پیش از آخرت، در همین دنیا بهتر از آن را به وی عوض دهد.
قرآن در سوره نساء آیه ۲۹ می‌فرماید:
اموال یکدیگر را از طریق نامشروع و غلط و باطل نخورید.
یعنی هرگونه تصرف در مال دیگری که بدون حق و بدون مجوز منطقی و عقلانی بوده باشد حرام است، در ادامه آیات قرآن، به هنگام نکوهش از قوم یهود و ذکر اعمال زشت آنان می‌فرماید: آنها در اموال مردم بدون مجوز و بنا حق تصرف می‌کردند. بنابراین هر گونه تجاوز، تقلب، غش، معاملات ربوی، رشوه، خرید و فروش اجناسی که فایده منطقی و عقلایی در آنها نباشد. خرید و فروش وسایل فساد و گناه، در تحت این قانون کلی قرار دارند، مگر اینکه فروش در اموال دیگری از طریق داد و ستد یا مجوزهای‌شرعی باشد که از رضایت باطنی دو طرف سرچشمه بگیرد نه اغفال و تهدید و ارعاب و غیره.
حضرت علی (علیه‌السلام) می‌فرمایند: اما ظلمی که بخشوده نمی‌شود ظلمی است که بعضی از بندگان خدا بر بعضی دیگر می‌کنند. (نهج‌البلاغه، خطبه ۱۷۵)
امام صادق (علیه‌السلام) می‌فرمایند: در پل صراط گردنه‌ای وجود دارد که هر کس بر ذمه‌اش حق الناس وجود داشته باشد، از آن نمی‌تواند رد شود. (وسائل الشیعه، ج ۳۳۹)
از امام علی علیه‌السلام نقل شده است که در روز قیامت خداوند می‌فرماید:
امروز در میان شما با عدالت حکم می‌کنم و بهیچ کس در دادگاه من ظلم نمی‌شود. امروز حق ضعیف را از قوی می‌گیرم. امروز بنفع مظلوم از ظالم دادخواهی می‌کنم (یا از طریق گرفتن کارهای نیک ظالم و قرار دادن آنها در پرونده مظلوم و یا از طریق برداشتن گناهان مظلوم و اضافه نمودن آنها به گناهان ظالم) تنها آن دسته از ظالمان امروز نجات می‌یابند که مظلوم از حق خود بگذرد.
نقل شده است که پیامبر (علیه‌السلام) از یارانش سؤال فرمودند: آیا می‌دانید مفلسان امت من چه کسانی هستند؟ گفته «یا رسول الله» مفلس در میان ما کسی است که پول و مال ندارد.
حضرت فرمود: مفلسان امت من کسانی هستند که با نماز و روزه و ذکات وارد محشر می‌شوند. اما چون در دنیا حق‌الناس را اداء نکرده‌اند کارشان پیچیده است
به یکی ناسزا گفته‌اند و به دیگری نسبت ناروا داده‌اند و یا مال کسی را خورده‌اند و با این تجاوزها مورد بازخواست خداوند قرار می‌گیرند و از حسناتشان برداشته می‌شود و به آنها داده می‌شود و اگر حسناتشان باندازه کافی نباشد از گناهان صاحبان حقوق در پرونده اعمال‌آنها نوشته‌می‌شود، پس ازآن در آتش جهنم افکنده می‌شوند و چنین افرادی مفلسان روز قیامت می‌باشند.
محجه البیضاء ج ۸/ بحار الانوار ۷/۲۷۴، وسائل الشیعه ج ۱۳/۷۸

در بُعد فقه، حق الناس، جایگاه خاصی دارد و می‌توان گفت که در تمام ابواب فقه بنحوی از حق الناس، از طهارت تا ارث و دیات سخن بمیان آمده است.

مردم از خطر میزان در روز قیامت رهایی نمی‌یابند، جز کسانی که در دنیا تصفیه حساب کرده‌اند و در آنجا همه طلبکاران، اطراف انسان را می‌گیرند و هر یک بنحوی حق خود را طلب می‌کنند یکی می‌گوید تو غیبت مرا کردی، دیگری می‌گوید تو بمن تهمت زدی، تو بمن ظلم کردی و...

حق الناس شامل دوازده مورد زیر است:

۱ـ در نماز باید مکان و لباس نمازگزار غصبی نباشد.

۲ـ در حج باید لباس احرام غصبی نباشد.

۳ـ در وصیت‌نبایدحقوق‌موصی و موصی‌له، تضییع‌شود.

۴ـ در ارث نباید حقوق‌ورثه و حقوق‌میت از بین برود.

۵ـ طولانی‌ترین آیه قرآن درباره حق الناس است (بقره آیه ۲۸۲).

۶ـ در حق الناس فرقی نمی‌کند که حق کوچک باشد یا بزرگ، حتی یک دانه گندم هم حساب دارد و کسی نمی‌تواند آنرا از بین ببرد.

۷ـ در حق الناس تفاوتی بین مرد و زن، کوچک و بزرگ، ضعیف و قوی وجود ندارد.

۸ـ انسان ممکن است سه نوع ظلم کند، ظلم بخدا، ظلم بخود و ظلم به دیگران: ممکن است خداوند دو قسمت اول را ببخشد، ولی ظلم بحقوق دیگران را نمی‌بخشد، مگر اینکه صاحبان‌حقوق از او راضی شوند.

۹ـ با توجه به اهمیت حق الناس لازم است که هر شخصی، برای رسیدگی به بدهی‌ها و طلب‌کاریهای خود، دفتری داشته باشد.

۱۰ـ لازم است هر شخصی باندازه‌ای که فکر می‌کند در گذشته از حقوق دیگران تضییع نموده رد مظالم بدهد و اگر نمی‌تواند بدهد، حداقل وصیت کند تا بعد از خودش دیگران بدهی او را بدهند یا حلالیت بطلبند.

۱۱ـ اسلام، طهارت و نجاسات را آسان گرفته و مردم آنرا بر خود سخت می‌گیرند اما به حق‌الناس، مال و آبرو و جان مردم، بسیار اهمیت داده ولی مردم آنها را ساده می‌انگارند.

۱۲ـ محدود کردن حق حیات، امنیت، آزادی و حقوقی که بر اثر کار و تلاش بدست می‌آید. اگر بدون ضوابط شرعی باشد ایجاد حق الناس می‌شود، همچنین حقوق موضوعه که در هر جامعه و کشوری به تناسب فرهنگ‌ها و نیازهای خود، حقوقی را برای افراد و جامعه‌قرار داده‌اند که حق‌الناس در جامعه‌اسلامی است.

در جوامع غیر مذهبی ضمانت اجرای حقوق و حدود و عدالت، با نیروی حکومتی است که افراد را تحت فشار قرار دهد تا حقوق و وظایف محوله را انجام دهند. اما در جوامع مذهبی بخصوص جامعه اسلامی به معنای واقعی و ایده‌آل، علاوه بر نیروی بیرونی، نیروی درونی (ایمان) نیز عامل مهم برای اجرای عدالت و رعایت حقوق، خداوند و مردم است و مادامیکه این نیرو، در جامعه‌ای وجود داشته باشد، حقوق فردی و اجتماعی کمتر پایمال می‌شود زیرا که تک‌تک افراد این جامعه در هر زمان و مکان، خود را مشمول و مخاطب دستورات الهی می‌دانند و خداوند را بر تمام اعمال خود حاضر و ناظر می‌بینند.

این ایمان و اعتقاد راسخ و عامل درون، آنها را بر انجام وظایف و ادای حقوق ملزم می‌سازد، بلکه آنان را بسوی حق‌داران بحرکت در می‌آورد تا حق آنان را بپردازد یا اینکه صاحبان حق به سراغشان بیایند و حقشان را مطالبه و اقامه دعوی کنند.

آثار و پیامدهای حق الناس (حبس حقوق مردم)

۱ـ حق الناس باعث محرومیت از برکت رزق است

پیامبر اکرم (علیه‌السلام) فرمودند: کسیکه از اداء حقی از حقوق مسلمانان خودداری کند، خداوند او را از برکت رزق محروم می‌گرداند، مگر اینکه توبه کند.

۲ـ حق‌الناس و از بین رفتن لذت عبادت

یکی از بزرگان می‌گفت: مدتی بود که حال نماز شب خواندن را نداشتم و از عبادت و نماز و رابطه با خدا لذت نمی‌بردم، و علتش را هم نمی‌دانستم و هر چه گریه و زاری و التماس می‌کردم بجایی نمی‌رسیدم. بالاخره، شبی در عالم خواب بمن گفتند، کسی که خرمای حرام بخورد دیگر از عبادت لذت نمی‌برد. از خواب برخاستم و فکر کردم دیدم همانطور که من برای خرید خرما رفته بودم و وقتی صاحب مغازه خرما را بمن داد دیدم یکی از خرماها نرسیده و من بدون اجازه صاحب مغازه آن خرما را برداشتم و روی خرماهایش گذاشتم و یک خرمای خوب برداشتم و خوردم. از آن ساعت حال معنوی از من گرفته شد.

۳ـ حق‌الناس باعث عدم استجابت دعاست

امام صادق علیه‌السلام می‌فرمایند: هر گاه یکی از شما می‌خواهد دعایش مستجاب شود، کسب خود را پاک کند و حق مردم را به آنان بازگرداند. زیرا دعا بنده‌ای که در شکمش مال حرامی هست یا در نزد او حقی از حقوق مردم ضایع شده باشد بسوی خدا نمی‌رود.

۴ـ حق‌الناس و عذاب قبر

حق الناس باعث عذاب قبر میشود. تا موقعیکه خود یا ورثه‌اش حق‌الناس را رد کنند.

۵ـ حق الناس و گرفتگی عالم برزخ

شخص بدهکار بمردم حتی در عالم برزخ معذب است تا بطریقی بدهکاریش پرداخت شود.

۶ـ حق‌الناس و خوردن آتش دوزخ

امام صادق علیه‌السلام: به ابی بصیر فرمودند: کسی که مال برادرش را به ظلم بخورد و به او برنگرداند در قیامت قطعه‌ای از آتش جهنم خواهد بود.

در بعضی روایات آمده در برابر هر درهمی ۶۰۰ نماز از مدیون گرفته می‌شود و به طلبکار داده می‌شود.

۷ـ حق‌الناس و محرومیت از بهشت

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: خداوند به ذات خود سوگند یاد کرده که سه طایفه را در بهشت جای ندهد ۱ـ کسیکه خدا را انکار کند،

۲ـ کسیکه امام و رهبر دین را رد کند

۳ـ کسیکه حق مسلمان را باز دارد.

۸ـ پیرمردی از طایفه نخع گوید که به امام باقر علیه‌السلام: عرض کرد (من از زمان حجاج تا حال همیشه والی بودم آیا برای من توبه ممکن است) امام ساکت ماند تا دو مرتبه سؤال کردم، حضرت در پاسخ فرمودند: نمی‌توانی، تا آنکه حق تمامی اهل حقوق را نپردازی توبه تو قبول نیست.

۹ـ هنگامیکه پیامبر (علیه‌السلام) از مکه به مدینه هجرت کرد به علی علیه‌السلام فرمود: یا علی! ما به سوی مدینه هجرت می‌کنیم و توبه مکه برگرد و در روز روشن به صدای رسا اعلام کن که محمد از شهر خارج شده، هر کسی امانتی در نزد او دارد یا از وی طلبکار است، بیاید و امانت خود را بگیرد.

داستانها و حکایت‌ها سیدمهدی شمس‌الدین، ص ۹۹

سیره معصومان علیها السلام در زمینه حق‌الناس

۱ـ مردی بنام شعیب نقل می‌کند در باغ امام صادق علیه‌السلام عده‌ای کارگر مشغول کار بودند و قرار شد تا عصر کار کنند، همینکه کارشان تمام شده حضرت به معتب (غلامش) فرمود: مزد کارگران را بپرداز قبل از آنکه عرق بدنشان خشک شود. (بحار الانوار ج ۴۷/۵۷)

۲ـ اسماعیل بن خالد می‌گوید از امام صادق علیه‌السلام شنیدم که فرمود امام باقر علیه‌السلام ما را جمع کرد و فرمود ای فرزندانم! بپرهیزید از تعرض به حقوق دیگران.

۳ـ مردی بنام ابن عمیر از پدرش نقل می‌کند که امام حسین علیه‌السلام به من امر فرمود در میان لشکریان اعلام نمایم کسی که بدهکار است همراه و هم رزم امام حسین علیه‌السلام نباشد. زیرا کسی که بمیرد در حالیکه تصمیم نداشته باشد بدهی‌اش را بپردازد داخل آتش جهنم می‌شود. (کلمات‌الحسین ج ۷/۴۱۸)

درآمدهای حرام:

تحصیل درآمد از راه تولید و یا خرید و فروش موادی که برای بشر زیان‌آور و یا بی‌فایده است. مانند خرید و فروش مواد مخدر و آلات قمار و درآمدهائیکه از طریق کارهای مضر و بیهوده بدست می‌آید، مانند لهو و غنا و هجو مؤمن حرام است.

پس هر مقدار پول که خارج از ضابطه شرعی باشد، مثلاً با فریب‌کاری و نیرنگ از مالک گرفته شود یا بی‌اذن و اجازه صاحب مال در آن پول تصرف شود یا به بهانه واهی از برگرداندن باقیماندهٔ پول طفره برود حلال نیست. در اینجا چند نمونه از مصادیق درآمدهای حرام اشاره میشود.

درآمدهای حرام شامل موارد زیرند:

۱ـ کم فروشی:

یکی از مظاهر تضییع حق الناس کم فروشی است که می‌توان گفت در همه زمانها و در همه اصناف و شغل‌ها بنحوی وجود داشته و دارد.

بطوریکه یک سوره از قرآن کریم بنام مطففین آمده است و با کلمه «ویلٌ لِلَمطففین» وای بر کم فروشان شروع شده است.

۱۲ـ کم‌کاری:

کم کاری دیرتر از وقت تعیین شده سرکار آمدن و زودتر از اتمام وقت کار را ترک کردن است، در ساعات کاری، کار شخصی خود را انجام دهند.

با همکاران بجای کار، به صحبت و گفتگوی بیهوده می‌پردازند. تلفنی با دوستان یا خانواده‌اش صحبت کند، بی‌کار می‌نشیند یا قدم می‌زند در صورتیکه کارهای زیادی دارد. (اگر کاری نبود رئیس بالاتر مسئول است)

۱۳ـ غصب و تصرف حرام:

یکی از تصرفهای حرام غصب است که انسان از روی ظلم بر مال، یا حق کسی مسلط شود که یکی از گناهان بزرگ است.
اگر چیزی که غصب کرده خراب کند باید آنرا تبدیل به احسن کند، و به صاحبش برگرداند. تصرف در مال مشترك بدون رضایت شریک، غصب و حرام است و نماز در آن باطل است.

۱۴ـ قمار:

هر نوع بازی، که در آن شرط کنند شخص برنده از کسی که بازی را باخته پولی یا چیز دیگری بگیرد قمار و حرام است بجز مسابقات اسب‌سواری، تیراندازی، شنا.

۱۵ـ احتکار:

احتکار به معنای نگهداری طعام یا اجناس ضروری مردم برای گران فروشی است و محتکر، کسی را می گویند که ارزاق عمومی و لوازم ضروری مردم را برای رسیدن به پول بیشتر، انبار نموده و از عرضه‌کردن بموقع آن خودداری می کند.

۱۶ـ رشوه‌خواری:

یکی از گناهان بزرگی که از قدیمترین زمانها دامنگیر بشر بوده و امروز با سرعت بیشتر ادامه دارد و یکی از بزرگترین موانع اجرای عدالت اجتماعی بوده و هست.
پیامبر (علیه‌السلام) فرمودند: رشوه دهند و گیرنده و واسطه بین این دو همگی ملعون هستند و در آتشند.
حضرت علی (علیه‌السلام) فرمودند: خورنده مال حرام، آنکسی است که خواسته برادر دینی‌اش را برآورد و سپس هدیه‌اش را قبول کند.

۱۷ـ رباخواری:

یکی از درآمدهای حرام که از مصادیق بارز تضییع حق‌الناس است مسئله ربا و بهره است قرآن در این زمینه می‌فرماید.
ای کسانیکه ایمان آورده‌اید ربا (و سود پول) را چند برابر نخورید، از خدا پروا کنید تا رستگار شوید.
امام صادق علیه‌السلام فرمودند: خداوند اگر بخواهد قومی را هلاك کند رباخواری را در میان آنها رواج می‌دهد. (وسائل الشیعه ج ۱۲/۴۲۶)
اگر رباخورای در جامعه رایج شود، قرض و کارهای خیر دیگر ترک می‌شود.

۱۸ـ دزدی و مصادیق آن:

یکی از گناهان کبیره‌ای که حد شرعی دارد، سرقت و دزدی است. زشتی آن برای همه مردم حتی غیر مسلمین روشن است.
امام صادق علیه‌السلام می‌فرمایند: کسی که قرض بگیرد و بخواهد بدهی‌اش را ندهد مانند دزد است و نیز فرمودند: دزدها سه دسته‌اند: کسی که زکات مالش را ندهد و کسی که مهریه‌اش را برای خود حلال بداند و کسی که قرض بگیرد و بخواهد نپردازد.
دزدترین دزدها کسی است که از نمازش بدزد کسیکه وضو و رکوع و سجود نماز را آنچنان که باید انجام ندهد حکم دزد را دارد.

۱۹ـ غش و تقلب:

غش‌درمعامله یکی‌دیگر از راههای تضییع وحق‌الناس است.
امام رضا علیه‌السلام می‌فرمایند: از رحمت خدا دور است، از رحمت خدا دور است کسیکه به برادر دینی خود خدعه و خیانت کند.
پیامبر (علیه‌السلام) فرمودند: کسیکه مسلمانی را فریب دهد در خرید و یا فروش از ما نیست.
و نیز فرمودند: کسیکه با مسلمانی در خرید یا فروش غش کند از مسلمانان نیست و در قیامت با یهودیان محشور می‌شود. (وسایل الشیعه ج ۱۴/۸۶)
از آقا امیرالمؤمنین(ع) نقل شده که فرمودند:
کسیکه با مسلمانان در مشورت غش نماید و به آنان خیانت کند من از او بری و بیزارم.

تصرفات حرام و گناهان کبیره

اشاره

نشستن در رستورانها بدون خوردن غذا، نشستن بر روی وسائل نقلیه مردم بدون اجازه، تصرف در کتاب و دفتر دیگران بدون اجازه آنها، استفاده بدون اجازه از وسایل نقلیه دیگران، تصرف و استفاده از امانت، بدون اجازه از آنچه متعلق به دیگران و مردم است حرام است.
تصرف در ملک حقیقی که خمس یا ذکات بدهکار است، حرام و نماز در آن باطل است مگر آنکه بدهکاری او را بدهند یا بنا داشته باشند بدون مسامحه بپردازند.

۱ـ تصرف در ملک میتی

که بمردم بدهکار است حرام و نماز در آن باطل است.
در تصرف حرام، کسب و کار هم حرام می‌شود و حتی توقف در ملک حرام، حرام است.

۲ـ مال پیدا شده:

مالی که انسان پیدا می‌کند اگر نشانه‌ای نداشته باشد که بواسطه آن، صاحبش معلوم شود، احتیاط واجب آنست که از طرف صاحبش صدقه بدهد. اگر مال پیدا شده که نشانه دارد و قیمت آن از ۶/۱۲ نخود شرعی سکه‌دار کمتر است، چنانچه صاحب آن معلوم باشد و انسان نداند راضی است یا نه، نمی‌تواند بدون اجازه او بردارد، و اگر صاحب آن معلوم نباشد، می‌تواند به قصد اینکه ملک خودش شود بردارد و در این صورت اگر تلف شود نباید عوض آنرا بدهد.
اگر مالی که بیش از ۶/۱۲ نخود شرعی است پیدا کند و بردارد موظف است تا یکسال اعلان کند و بعد از آن بجهت صاحبش صدقه دهد. پس چه بهتر اشیائی که پیدا می‌شود هیچکس به آن دست نزند تا صاحبش پیدا شود و اگر آن جنس تلف می‌شود و بر می‌دارید تکلیف به اعلان دارید.

۳ـ مال یتیم:

یکی از مصادیق تضییع حق الناس خیانت در اموال یتیمان است در هر اجتماعی بر اثر حوادث گوناگون پدرانی از دنیا می‌روند و

فرزندان خردسالی از آنها باقی می‌ماند و باید اموال آنها حفظ و در موقع مناسب به آنها پرداخت شود.

قرآن می‌فرماید: اموال یتیمان را (هنگامیکه بحد رشد رسیدند) به آنها بدهید و اموال (بد) خود را با اموال (خوب) یتیمان تبدیل نکنید، و اموال آنها را با اموال خودتان (بوسیله مخلوط کردن یا تبدیل نمودن) نخورید. زیرا این گناه بزرگی است.

کسانیکه اموال یتیمان را از روی ظلم و ستم می‌خورند، تنها آتش می‌خورند و بزودی در آتش سوزان می‌سوزند.

۴ـ حقوق شرعی:

بخشی از حق‌الناس حقوق واجب شرعی است مانند خمس و زکات و کفاره که باید پرداخته شود.

امام زمان علیه‌السلام در دو توقیع (نامه، نوشته) کسانی را که خمس نمی‌دهند لعنت نموده و در یک جا می‌فرمایند: لعنت خدا و فرشتگان و همه مردم بر کسی باد که یک درهم از اموال ما را حلال بشما رد و مصرف کند.

ادای خمس نوعی تطهیر مال است، همانطور که امام زمان علیه‌السلام در کلامی به الحاق بن یعقوب فرمودند: اما آنچه بما رساندی مورد پذیرش ما نیست جز این که می‌خواهیم مال شما پاک شود و در جای دیگر فرمودند: اموال شما را نمی‌پذیریم الا ـ اینکه می‌خواهیم مالتان پاک شود. (اکمال‌الدین صدوق ص۴۸۵).

۵ـ قذف:

یکی از گناهان کبیره قذف است. و آن نسبت زنا یا لواط دادن به زن یا مرد مسلمان پاکدامن است. چنین افرادی اگر نتوانند ادعای خود را با بینه و شهود به اثبات برسانند باید هشتاد تازیانه بخورند اگر کسی نسبت به مرده‌ای افتراء ببندد حد قذف بر او جاری می‌شود و فرقی بین حی و میت نیست. غیر از قذف هر نوع فحش و دشنام هم حرام است. مثل اینکه بگوید: ای فاسق، ای شراب خوار ... ای سگ...

پاسخ دادن به دشنام تیر حرام می‌باشد، مگر آنکه همان نسبت بخود او برگردانده شود (مثلاً بگوید خودت هستی).

۶ـ اذیت و آزار مردم:

اسلام روابط مسلمین را بر اساس مسالمت و رفق و مدارا با دیگران قرار داده و همگان را از اذیت و آزار مؤمنان برحذر داشته و آزار به دیگران را گناهی بزرگ بحساب آورده می‌فرماید: کسانیکه مردان و زنان مؤمن را بی‌آنکه مرتکب (عمل زشتی) شده باشند آزار می‌رسانند قطعاً تهمت و گناهی، آشکار به گردن گرفته‌اند.

پیامبر (ص) فرمودند: مسلمان کسی است که مسلمانان از دست و زبانش ایمن باشند.

و در روایت دیگر می‌فرمایند: کسیکه مؤمنی را اذیت کند مرا اذیت کرده است.

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: اعلان جنگ بمن داده است کسیکه بندهٔ مؤمن مرا اذیت کند.

حضرت علی علیه‌السلام می‌فرمایند: مؤمن خود را در زحمت و سختی نگه می‌دارد و مردم از ناحیه او در آسایش هستند. سفری که اسباب اذیت پدر و مادر باشد حرام است و انسان باید در آن سفر نمازش را تمام بخواند و روزه هم بگیرد.

۷ـ تهمت:

یکی از گناهان کبیره‌ای که مربوط به حق‌الناس می‌شود تهمت است. تهمت آنست که درباره برادر مسلمان چیزی گفته شود که در او وجود ندارد.

مثلاً- گفته شود، فلانی دزد، خائن، چشم چران است در حالیکه او چنین نباشد: قرآن می‌فرماید: هر کسی خطا یا گناهی مرتکب شود سپس آنرا به گردن بی گناهی بیفکند باربهتان و گناه آشکاری را بدوش گرفته است.
امام صادق علیه‌السلام می‌فرمایند: بهتان و تهمت‌زدن به بی گناه از کوههای بزرگ، گناهش سنگین تر است.
رسول خدا (ص) فرمودند: کسیکه بمرد یا زن با ایمان تهمت بزند و درباره او چیزی بگوید که در او نیست. خداوند روز قیامت او را برتلی از آتش قرار می‌دهد تا از مسئولیت آنچه گفته است برآید. تهمت زدن بهر کسی حرام است و نسبت به مرده و هر کسی که نمی‌تواند از خود دفاع کند گناهش بیشتر است.

۸ــ افشاگری و ریختن آبروی مؤمن:

یکی از گناهان کبیره که حق‌الناس محسوب می‌شود، ریختن آبروی مؤمن است بهر نحوی که باشد خواه به مسخره‌کردن باشد خواه‌به عیب‌جویی و بدگویی‌وافشاگری.
لذا توجه باینکه مؤمن کسی است که بندگی خدا را می کند نه بندگی هوای نفس و شیطان را و از صراط مستقیم منحرف نمی‌شود و دائماً دستورات خداوند متعال و چهارده معصوم را چراغ هدایت خود قرار می‌دهد. قرآن کریم درباره منافقانی که دوست دارند زشتی در میان مردم با ایمان شیوع یابد عذاب دردناکی را برای آنها وعده داده است. (سوره نور، آیه ۱۹)
بنابراین مؤمن واقعی علاوه بر اینکه خود مرتکب کار زشت و گناه نمی‌شود بلکه بکار زشت و گناهی که از دیگران سر می‌زند راضی نیست و نهی از منکر می کند.
پیامبر (علیه‌السلام) به کعبه نگاهی کردند و فرمودند: چه با عظمت هستی و حرمت تو چقدر زیاد است ولی حرمت مؤمن از حرمت تو بیشتر است. خداوند جان و مال و آبروی مؤمن را محترم شمرده است. (کشاف زمخشری، ج ۲، ص ۳۷۲)
پیامبر (ص) فرمودند: کسیکه خودداری کند از ریختن آبروی مردم خداوند عفو می کند گناهان او را در قیامت و آبروی او را حفظ می کند.
در جای دیگر معصوم می‌فرمایند: برای کارهای مؤمن هفتاد توجیه در نظر بگیر و بی‌ملاحظه بر کار او ایراد مگیر، چون مؤمن واقعی در همه حال خدا را ناظر اعمال خود می‌داند.

۹ــ گناهان کبیره

که نوعاً حق‌الناس هم هست شامل عاق والدین، اسراف ...، می‌باشد که از حوصله این مقاله خارج است که بعضی گفته‌اند گناهان همگی کبیره‌اند چون نافرمانی خداوند متعال است و اصلاً گناه صغیره وجود ندارد و بعضی گفته‌اند گناهانی که وعده عذاب داده شده گناه کبیره و بقیه گناهان صغیره است. بهرحال هر چه عقل کاملتر و ایمان تکامل‌یافته‌تر باشد دوری از گناه بیشتر است تا حدی که از گناه متنفر می‌شوید و حتی حسنات ابرار سیئات المقربین خواهدشد.

راه توبه حق‌الناس:

مال و جان و ارز مسلمان حرمت خاصی دارد و اگر تضییع شود. با ندامت و پشیمانی جبران نمی‌شود و باید حقوق از دست رفته مردم جبران شود.
حضرت علی (ع) می‌فرمایند: یکی از شرایط توبه این است که حقوق مردم را بپردازی تا خدا را به گونه‌ای ملاقات کنی که پاک باشی.

انسان اگر بخواهد واقعاً توبه کند بایدحقوق مردم را بپردازد.
لذا آنچه از حق الناس، خمس و زکات، ربا و رشوه خورده باید به صاحبش برگرداند.
و اگر آبروی کسی را برده باید حلالیت بطلبد و...
و اگر دسترسی باو امکان ندارد باید به عنوان رد مظالم باندازه‌ای که از حقوق مردم تضییع کرده به فقرا بدهد. پیامبر(ص) فرمودند: کسی که ظلمی به کسی کرده باید از او حلالیت بطلبد قبل از آنکه به دیار دیگر منتقل شود که دینار و درهمی در آن وجود ندارد و اگر دسترسی به او ندارد برای او طلب استغفار نماید.

معصومین و طلب حلالیت

طلب حلالیت آنچنان اهمیت دارد که معصومین با وجود اینکه کوچکترین گناه و ظلمی از آنها سر نزده است از مردم طلب حلالیت می‌کردند.
پیامبر(ص) در یکی از روزهای بیماریش در حالی که سرش را با پارچه‌ای بسته بودند و علی علیه‌السلام و فضل‌بن عباس زیر بغلش را گرفته بودند و پاهایشان بر زمین کشیده می‌شد وارد مسجد شدند و روی منبر قرار گرفت و فرمودند مردم! وقت آن رسیده است که من از میان شما بروم. اگر به کسی وعده‌ای داده‌ام، آماده‌ام انجام دهم. و هر کسی طلبی از من دارد بگوید تا بپردازم. در این موقع مردی برخاست و عرض کرد چندی قبل بمن وعده دادید که اگر ازدواج کنم مبلغی بمن کمک کنید. پیامبر فوراً به فضل‌بن عباس دستور داد که مبلغ مورد نظر او را بپردازد و از منبر پائین آمده و به خانه رفتند.
حضرت زهرا علیهاالسلام که در رأس تمام زنان عالم است و مظهر عصمت است در پایان زندگی کوتاهی که با حضرت علی (علیه‌السلام) داشت در آخرین ساعات عمرش رو به حضرت علی (ع) کرد و فرمود در این مدتی که در خانه‌ات بودم اگر هرگونه خلافِ حقی از من سرزده مرا حلال کن. (همسران فعلی چگونه‌اند؟!)
آقایمان امیرالمؤمنین علیه‌السلام فرمودند: قوام و پایداری جامعه بر چهار مطلب استوار است. اول عالمی که به علمش عمل کند دوم جاهلی که درصدد کسب علم و برطرف شدن جهل خودش باشد. سوم ثروتمندی که زیادی ثروتش را انفاق کند. چهارم فقیری که از جاده تقوا منحرف نشود (و توکل بر خدا و تلاش خود داشته باشد).

«روزی» در کلام نبی اکرم(ص)

خداوند، روزی بنده مؤمن خویش را از جائیکه انتظار ندارد می‌رساند.
بزرگترین افراد امت من آنها هستند که نه چندان توانگرند که خود را گم کنند و نه چندان فقیر که دست به سؤال گشایند.
انتظار گشایش از جانب خداوند عبادت است و هر که به روزی اندک راضی باشد، خداوند از او بعبادت اندک راضی می‌شود.
انسان به سبب گناه از روزی محتوم محروم می‌شود.
روزی بیشتر از اجل در جستجو بنده است.
وقتی خداوند بنده‌ای را دوست دارد، روزی او را به قدر کفایت قرار می‌دهد.
هیچ کس نمیرد تا روزی خود را به پایان برد.
صبح خیزی مایه برکت و رستگاری است.
بگذارید خداوند بعضی مردم را بوسیله بعضی دیگر روزی دهد.
نیکی روزی را بیفزاید.

هر که تنش سالم است و در جماعت خویش ایمن است و قوت روز خویش دارد، جهان سراسر از آن اوست.

عواملی که باعث وسعت رزق و روزیست

۱ـ خوش‌خلقی و خوش‌اخلاقی باعث وسعت رزق است و خوش‌اخلاقی واقعی رعایت حدود و موازین شرعیت.

۲ـ راستگویی و رعایت تقوی باعث وسعت رزق است.

۳ـ خواندن نماز اول وقت (مگر در مواقعیکه حق کسی ضایع شود).

۴ـ خیرخواه مردم بودن برای مشورت و خرید و فروش و امر ازدواج آنچه برای خود می‌خواهد برای دیگران هم بخواهد.

۵ـ دائم الطهارت بودن (یعنی همیشه باوضو و پاک باشد) باعث وسعت رزق می‌شود.

۶ـ خواندن نوافل بخصوص نوافل شب در نزدیک به اذان که ادامه دهد تا طلوع آفتاب.

۷ـ محبت اهل البیت حضرت ختمی مرتبت (و آن بدین ترتیب است که علاوه بر دوست داشتن ایشان به فرمایشات آنان توجه و عمل شود.)

۸ـ اطاعت پدر و مادر بطوریکه اطاعت یک سرباز از فرمانده مقتدر و توانمند اطاعت میکند که رضی ا ...رضی الوالدین.

۹ـ امانت‌داری و ادای حق ا ...و حق الناس باعث وسعت رزق است.

لذا پیشنهاد می‌شود شریکانی که به موازین شرعی معتقد نیستند هر چه زودتر فسخ شراکت کنید که برکت از زندگی بی‌تقوا می‌رود.

۱۰ـ برگزاری جلسات ائمه اطهار و خوراک دادن به شرکت کنندگان باعث وسعت رزق است.

۱۱ـ پرداخت ذکات و خمس باعث وسعت رزق است. که همانند حرص کردن درختان است.

۱۲ـ عمل کردن به وصیت والدین که باعث دعای ایشان است چه در حیات چه پس از فوت باعث وسعت رزق است.

۱۳ـ خواندن بعضی از سوره‌های قرآن بخصوص سوره واقعه باعث وسعت رزق است.

۱۴ـ خوش کلام بودن باعث وسعت رزق است.

۱۵ـ از حضرت رسول(ص) آمده است که روزی برای هر کس مقرر می‌باشد، بسان قطره باران برآنکس می بارد. (اختیار آن بدست کسی جز خدا نیست) ولی خدای را فزونیها و تفضلاتی است که شما بوسیله کسب بدان دست می‌یابید.

۱۶ـ امام محمدباقر(ع) میفرمایند: هر فردی را خداوند روزی معینی مقرر فرموده که بوی می رسد و از سوئی مال حرام نیز بر او عرضه می‌شود، اگر از حرام استفاده نمود در عوض از حلال او می‌کاهد، و روزیهائی کلان اضافه بر روزی مقرر نیز نزد خداوند می‌باشد (که بکسب یا بدعا بدست می‌آید).

معارف و معاریف جلد سوم ۹۴ ـ ۱۰۹۲

۱۷ـ امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام میفرمایند: بسیار استغفار کنید و بدین‌وسیله روزی را بسوی خود جلب کنید حضرت رسول اکرم(ص) روزی ۷۰ مرتبه استغفار می‌کردند در حالیکه معصوم بودند.

معارف و معاریف جلد سوم ۹۴ ـ ۱۰۹۲

۱۸ـ پیغمبر(ص) بعلی فرمودند: ای علی هرگز غم روزی فردا را مخور که هر فردائی روزی خود را بهمراه دارد. و نیز از آن حضرت است که فرمودند: ای مردم رزوی هر کسی نزد خداوند مقرر می باشد و هر که هر مقدار که برایش مقرر شده بدستش خواهد رسید پس در کسب روزی متین و آرام باشید و آبروی خود را مبرید.

معارف و معاریف جلد سوم ۹۴ ـ ۱۰۹۲

۱۹ـ امام عسکری(ع) فرمودند: «روزهائیکه برای هر کسی نوشته شده بحرص فراهم نیاید.

معارف و معاریف جلد سوم ۹۴ ـ ۱۰۹۲

۲۰ـ امام صادق(ع) فرمودند: خداوند روزی احمقان را زیاد کرده تا عقلا پند گیرند و بدانند که دنیا را بعقل و اندیشه نتوان بچنگ آورد.

معارف و معاریف جلد سوم ۹۴ ـ ۱۰۹۲

۲۱ـ پیغمبر(ص) فرمودند: خدا نخواسته روزی بنده‌اش را از راههای معین تأمین کند، چه اگر بنده روزی خویش را از راه معین نداند بیشتر دعا کند.

معارف و معاریف جلد سوم ۹۴ ـ ۱۰۹۲

۲۲ـ امام صادق(ع) میفرمایند: چون خداوند روزی کسی را در سرزمینی مقرر کند کاری به پیش پایش افکند که بدان سرزمین سفر کند و خواندن روزانه ۷۰ مرتبه استغفرا ...و سپس ۷ مرتبه الحمدا ...و سپس ۷ مرتبه سبحان ا ...و سپس ۱۰۰ مرتبه استغفرا... گفتن در حالیکه حالت توبه و پشیمانی قلبی داشته باشد در وسعت رزق مؤثر می‌دانند.

معارف و معاریف جلد سوم ۹۴ ـ ۱۰۹۲

۲۳ـ در حدیث آمده است که امام سجاد(ع) هر بامداد جهت کسب روزی از خانه بیرون می‌شدند روزی یکی از آن حضرت پرسید بکجا می‌روید؟ فرمود: می‌خواهم بر خانواده‌ام صدقه کنم.

وی گفت صدقه؟! فرمود: آری هر کسی که به دنبال روزی حلال باشد آن روزی از جانب خداوند عزوجل برای او صدقه است.

معارف و معاریف جلد سوم ۹۴ ـ ۱۰۹۲

۲۴ـ از امیرالمؤمنین علیه‌السلام رسیده که؛ جمع دو نماز و تعقیب پس از نماز صبح و عصر و صله‌رحم و نظافت خانه و همدردی با برادران دینی و به دنبال کسب روزی رفتن و استغفار نمودن و امین بودن و حق گفتن و حکایت اذان (هرجمله که مؤذن گوید تو نیز آهسته همان را بگوئی) و در حال دست به آب سخن نگفتن و حرص را رها ساختن و سپاس نعمت‌بخش حقیقی بجای آوردن و از سوگند دروغ اجتناب نمودن و پیش از غذا دست شستن و ته مانده سفره (مانند خرده نان) خوردن روزی را زیاد می‌کند.

معارف و معاریف جلد سوم ۹۴ ـ ۱۰۹۲

۲۵ـ شخصی در حضور امام صادق(ع) گفت «اللهم اِنی اسئلك رزقاً حلالاً طیباً» خداوندا روزی حلال و طیب از تو می‌خواهم.

حضرت فرمودند: هیهات هیهات این (روزی حلال واقعی) غذای پیامبران است ولی تو از خداوند روزیی بخواه که در قیامت درباره آن ترا عذاب نکند. و نیز آن حضرت فرمودند: اینکه در قرآن آمده «و ما یؤمن اکثرهم بالله الا و هم مشرکون» (بیشتر مؤمنان بخدا مشرکند) چنین است که کسی بگوید: اگر فلانی نبود هلاك می‌شدم، اگر فلان نبود بچنین و چنان منافعی دست نمی‌یافتم، اگر فلان کس نبود عالم از کفم می‌رفت. مگر نمی‌بینی که این شخص در مملکت خدا برای خدا شریك روز بخش و مدافع قرار داده؟!

راوی گوید: عرض کردم: پس بگوئیم: اگر خدا بمن منت ننهاده بود بوسیله فلانی حاجت من برآورده نمی‌شد.

حضرت فرمودند: آری چنین تعبیری ضرر ندارد.

معارف و معاریف جلد سوم ۹۴ ـ ۱۰۹۲

رزق حلال هدیه الهی است به بندگان خود

در سفر معراج حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله مشاهده کردند بعضی مشغول خوردن گوشتهای فاسد و متعفنند در حالی که گوشتهای تازه و تمیز در آن طرف موجود است. سؤال کردند این گروه چه کسانی هستند. گفتند اینها کسانی هستند که با وجود

کسب حلال و مباح مشغول کسب حرام بودند و درآمدهای حلال خود را به حرام تبدیل می‌کردند.

کشاورزی و دامپروری از بهترین شغلهاست و همانند مدرس بودن از جمله شغل اکثر انبیاء و اولیاء الهی است و کماکان پیامبران به شغل دامپروری یا کشاورزی هم مشغول بوده‌اند.

چون صبر و حوصله انسان را زیاد می‌کند و علاوه بر خدمت به خلق، فکر انسان را متوجه خالق خواهد نمود که هیچ کاری بدون خواست خداوند محقق نخواهد شد.

شرایط خریدار و فروشنده ۱۰ مورد است:

۱ـ خریدار و فروشنده بالغ باشند (بنابراین معامله با افراد نابالغ صحیح نیست مگر اینکه از طرف ولی او اذن داشته باشد).

۲ـ خریدار و فروشنده عاقل باشند (لذا معامله با افراد سفیه و نادان صحیح نیست مگر اینکه دو نفر عادل با ولی وی، آن عمل را تأیید نمایند).

۳ـ آنکه حاکم شرع یا قانون اسلامی آنان را از تصرف در اموالشان جلوگیری نکرده باشد، یا در حال بلوغ سفیه نباشد.

۴ـ آنکه قصد خرید و فروش داشته باشند، پس اگر به شوخی بگوید مال خود را فروختم معامله باطل است.

۵ـ آنکه کسی آنها را مجبور یا تهدید یا محضور یا اغفال یا خدعه و دروغ و جوسازی برایشان ایجاد نکرده باشد که در همه این موارد معامله حرام و باطل است.

۶ـ آنکه جنس و عوضی را که می‌دهند شخصاً مالك باشند یعنی ملك دیگری را بدون مجوز شرعی یا قانونی حق فروش ندارد و با پول دیگری هم بدون مجوز شرعی و قانونی حق خرید ندارد که در همه این موارد معامله حرام و باطل است.

۷ـ خریدار و فروشنده در مبادله جنس با پول توازن را رعایت کنند. مگر در مورد صلح (جنس چند میلیون تومانی را به چند هزار تومان صلح کنند).

۸ـ خریدار و فروشنده از آرامش و امنیت برخوردار باشند. لذا خرید و فروش مواد مخدر که هم از نظر قانونی جرم است و هم برای طرفین ایجاد اضطراب و نگرانی از دستگیر شدن دارد و هم جامعه را به فساد و تباهی می‌کشاند، باطل و حرام است.

۹ـ خرید و فروش کالاهائی که از طرف دولت اسلامی قاچاق اعلام می‌شود و از جنبه حقوقی جرم محسوب می‌شود و بعلت منافع جامعه که غلبه بر منافع فرد دارد و با نگرانی و تشویش خاطر توأم است و نوعاً ریسك‌پذیرند جایز نیست.

۱۰ـ خرید و فروش هر شیء که به دیگری زیان رساند و برای طرف مقابل هیچ سودی حاصل نشود باطل و حرام است مانند: جادوگری، فالگیری، کف‌زنی، تردستی، کج‌دستی...،

از حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله نقل است که فرمودند:

از امت من نیست کسی که در معامله با مسلمانان غش (خدعه) کند یا به آنان ضرر بزند یا تقلب و حیله نماید.

هر که با برادر مسلمان خود غش کند، خداوند برکت روزی او را از بین می‌برد و راه معاش او را می‌بندد و او را به خودش واگذار می‌کند.

لذا اگر کسی بنحوی غیر شرعی و غیرقانونی و غیراخلاقی زیانی به دیگری رساند (جسمی، روحی، مالی) ضامن است و باید جبران نماید.

یاد گرفتن احکام معاملات به قدری که مورد احتیاج شخص است لازم و واجب است مستحب است فروشنده بین مشتریها در قیمت جنس فرق نگذارد، و در قیمت جنس سختگیری نکند، و کسی که با او معامله کرده اگر پشیمان شود و از او تقاضای بهم زدن معامله دارد، بپذیرد.

مستحب است انسان خرج روزانه خود را که کسب کرد، بقیه معاملاتش را بدون سود انجام دهد (که خود این رویه باعث رواج کار شخص خواهد شد).

مستحب است از انجام کارهای پست دوری کرد، (چون آبروی مسلمان محترم است) اگر انسان نداند معامله‌ای که کرده صحیح است یا باطل، نمی‌تواند در مالی که گرفته تصرف نماید، ولی چنانچه در موقع معامله احکام آن را می‌دانسته و بعد از معامله شک کند، تصرف او اشکال ندارد و معامله صحیح است (لذا قبل از هر خرید و فروش باید احکام و خیارات معامله را دانست).

کسی که مال ندارد و مخارجی بر او واجب است مثل خرج زن و بچه و والدین در صورت فقیر بودن، باید کسب کند.

مستحب است برای وسعت دادن به زندگی و دستگیری از فقرا و امور خیر بیش از تأمین زندگیش کار کند. تأمین هزینه‌های زندگی برای پدر ثواب صدقه دارد.

مستحب است برای آینده بچه‌هایش بی‌تفاوت نباشد ولی خود را به حرام آلوده نکند.

مستحب است با افراد مؤمن و متدین و دین‌دار معامله کند.

معاملات مکروه

معاملات مکروه شامل موارد زیر است:

۱ـ کفن فروشی (منظور کاسبی است که فقط کفن می‌فروشد که باید منتظر باشد کسی از امت اسلام بمیرد تا کار او بگردد لذا اگر پارچه‌فروشی پارچه کفن هم بفروشد مانعی ندارد).

۲ـ قصابی (به علت اینکه موقع ذبح، مرتب با خون مواجه است، لذا پیشنهاد می‌شود هر چند صباحی شغل خود را تغییر دهد یا به مسافرت حلال مانند زیارت برود).

۳ـ ملک فروشی (منظور کاری است که ملت فلسطین با صهیونیست‌ها کردند و برای بقیه املاک فلسطین به زور اسلحه و حمایت ابر جنایتکاران دنیا، فلسطین اشغال شد و بیش از پنجاه سال تحمل کشتار و تجاوز و اسارت و تبعید را کرده‌اند).

۴ـ زرگری (به علت مواجه بودن با خانم‌ها که از نفس باید به خدا پناه برد که گفته‌اند مرد را زن گول می‌زند و زن را طلا (البته زنهای عفیف را همه دنیا هم قادر به فریبشان نیست و بعضی از مردهای متدین هم چنین هستند).

۵ـ معامله با مردمان پست (معاشرت با افراد ناباب و شرور و ناپاک باعث می‌شود با چنین افراد هم معامله و معاشرت داشته و همین افراد بطور ناخواسته پای انسان را به گناه و معصیت و حرام باز می‌کنند).

۶ـ معامله بین اذان صبح و اول آفتاب (این زمان فرشته رزق نزول می‌کند به زمین، و شایسته نیست وقت عبادت و راز و نیاز را به معامله و خرید و فروش ترجیح داد. کسبه عزیز ره‌بار باید حداقل نماز صبح را به‌جا آورند و پس از تسبیحات حضرت‌زهراعلیهاالسلام با ذکر و یاد خدا برای کسب روزی حلال به میادین بروند. چون موقع نماز در مسجدالحرام طواف هم تعطیل می‌شود و نماز خوانده می‌شود.

۷ـ خرید و فروش گندم و جو (چنانچه احتکار آن امکان داشته باشد و بطور کلی ارزاق روزمره مردم نباید احتکار شود و در دید مردم به وفور باشد).

۸ـ برای خریدن جنسی که دیگری اقدام به خریدن کرده است.

۹ـ قسم خوردن در معامله اگر چه راست بگوید.

معاملات حرام و مباح

خرید و فروش عین نجس مثل مسکرات، بول و غائط بنا به نظر اکثر مراجع حرام است.

خرید و فروش خون انسان برای معالجه بیماران بنابر احتیاط واجب جایز است.

خرید و فروش مال غصبی بدون اجازه صاحبش حرام است و باطل.

خرید و فروش چیزهائی که مال نیست (مثل پرنده‌ای که در آسمان پرواز می‌کند و آبهائی که در زیر زمین شاید جریان داشته باشد و اسبی که فرار کرده است و...

خرید و فروش چیزهائی که منافع معمولی آن حرام است مثل آلات قمار و موسیقی و لهو و لعب.

خرید و فروش معامله‌ای که در آن ربا باشد حرام است.

خرید و فروش اجناس بصورت نقد و یا نسیه بلامانع است و هرگونه شرط در حین معامله صحیح است.

هر شغل مباح که آلوده به حرام شود مثل رشوه‌خواری که درآمد حلال را هم تبدیل به حرام می‌کند زیرا رشوه دهنده و رشوه‌گیرنده هر دو در آتشند.

شغل ممکن است حلال باشد و مصرفش در راه حرام و گناه باشد.

شغل ممکن است حرام باشد و مصرفش در راه حلال و جایز باشد.

شغل ممکن است مکروه باشد و مصرفش در راه حلال یا حرام باشد.

شغل ممنک است مستحب باشد و مصرفش در راه حلال و یا حرام باشد.

آنچه شرع مقدس تأیید می‌کند شغل یا واجب است یا مکروه است یا مستحب است یا مباح و درآمد آن در راه واجب یا مستحب یا مباح بایستی مصرف شود.

انواع رزق و توصیه‌های غذایی

و فی السماء رزقکم بما توعدون ـ در آسمان است رزق شما به آنچه وعده داده شده است.

رزق مانند کسب، شامل رزق حلال و طیب و رزق حرام و رزق مکروه و رزق مباح و رزق مستحب است. کسی که تصمیم بگیرد رزق حلال بخورد، حتماً روزی وی از راه حلال تأمین خواهد شد.

نقل است از شاه نعمت الله ولی چنین ادعائی داشت و می‌گفت خداوند ضامن روزی من است و کسی نمی‌تواند رزق حرام بمن بخوراند. پادشاه وقت ادعای این عارف را می‌شنود و دستور می‌دهد شخص مفلسی را پیدا کنید و به زور مالی از آن بگیرید و با پولش غذائی تهیه کنید و به شخص عارف بخورانید.

مأمورین هم در قصبه‌ای پیرزنی که فقط دارای یک بز بود و از شیر آن گذران عمر می‌کرد را پیدا کرده و با زور و کتک بز وی را ذبح کرده و کبابی فراهم نموده و شاه نعمت الله ولی را به خوردن آن دعوت کردند و ایشان هم از آن غذا تناول نمود. پس از صرف غذا جریان تهیه گوشت آن را توضیح دادند. شاه نعمت الله ولی گفت امکان ندارد. پیرزن را آوردند و گفتند بگو که راضی نیستی. پیرزن گفت من آخر عمر خود را طی می‌کنم و نذر کرده بودم قبل از فوت این بز را به شاه نعمت الله هدیه کنم که شما آن را به زور از من گرفتید.

آنچه با پول حلال به دست نیاید و یا شرع مقدس حرام کرده باشد خوردن آن حرام است. غذاهائی که برای بدن ضررشان بیش از نفعشان است خوردنش حرام است. حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: از خوردن چیزی که میل به آن نداری پرهیز کن.

افرادی که در مالشان هم مال حلال هست و هم مال حرام، اگر مهمانی دادند با قصد اینکه از مال حلال آنها مصرف می‌کنیم،

شرکت کنید، بشرط اینکه به گناهان دیگر آلوده نشوید.

مال حلال تا هفت نسل انسان برکت دارد و مال حرام یا در زمان خودمان از بین می‌رود یا در زمان فرزندانمان.

نشستن بر سر سفره‌های حرام مانند سفره‌هائی که در آنها مشروبات الکلی چیده شده حرام است اگر چه از آنها تناول نکنید و به محض حضور، جزئی از آنها محسوب می‌شوید.

مستحب است ولیمه عقد و عروسی در صرف نهار باشد و بهتر است شبها غذای سبک (مثل نان و پنیر و یا نان و شیر تنها و یا میوه بسنده شود).

صبحانه غذای اصلی است و حتماً باید صرف شود و بهتر است نان و پنیر را با گردو و شیر و نان را با عسل یا مربا و یا نان و تخم‌مرغ و شیر مصرف شود.

نهار بهتر است از نوع غذای گرم باشد و در کنار آن ماست و سبزیجات صرف شود.

در قرآن کریم اول میوه را مطرح می‌کند، بعد لحم طیر یعنی میوه را قبل از غذا میل کنید، نه همانند اروپائیان بعد از غذا.

ضرب‌المثلی است که می‌گوید: صبحانه را تنهائی بخور، نهار را با دوستت و شام را با دشمنت.

خوردن لبنیات از طفولیت مفید است و از چهل سالگی به بعد شیر باید جزء غذای اصلی سالخوردگان باشد و از خوردن میوه‌ها غافل نشوند. خوردن خیار با پوست و ته خیار باعث جلوگیری از سرطان است.

خرما، عسل، زیتون، انجیر، انار، موز، سیب گلاب یا قرمز، مرکبات، زردآلو و سبزیجات که بطور بهداشتی تمیز شده باشند برای سلامتی فوق‌العاده مؤثر است.

کسی که روزانه دو عددسیب میل‌کند همیشه‌سالم است.

خوردن عدس باعث تسکین اعصاب خواهد شد.

غذاهای داغ مکروه است و علم پزشکی ثابت کرده که ایجاد سرطان ریه می‌شود.

غذاهای پرکالری و چرب قبل از خواب مکروه است. همچنین خوردن شیرینی‌های غیرطبیعی باعث چاق شدن و تبدیل شیرینی به چربی می‌شود.

خوردن گوشت زیاد خوردنش مکروه است و دستور است شکم خود را قبور حیوانات قرار ندهید که انسان قسی‌القلب خواهد شد مضافاً به اینکه دندانهای انسان برای گوشتخواری آفریده نشده‌اند. در عوض شیر جنگل که دندانهایش برای گوشت خوردن خلق شده هفته‌ای یک روز شکار را تعطیل می‌کند.

خلاصه اینکه گفته‌اند به غذایت نگاه کن بیشتر از باب حلال و حرام بودن آن است چون اگر کسب حلال شد، غذا حلال می‌شود و اگر غذا حلال شد نطفه سالم و صالح می‌شود و سپس خانواده و اجتماع و کشور و جهان صالح می شوند انشاء الله تعالی.

خوردن گوشت ماهی به مراتب از گوشتهای دیگر بهتر است و خداوند دریاها را به عنوان ذخیره گوشت قرار داده است.

در قدیم که نان را بدون نمک تهیه می‌کردند خوردن کمی نمک قبل و بعد از غذا مستحب بوده است که فعلاً توصیه نمی‌شود ولی بدون اشتها غذا نخوردن و قبل از سیر شدن کامل دست از غذا کشیدن و خوب جویدن غذا و شستن دستها قبل از غذا و بعد از غذا بدون تماس با حوله و حداقل هفت قدم راه رفتن بعد از غذا و سپس چند دقیقه‌ای به پشت خوابیدن و پای راست خود را بر روی پای چپ قرار دادن از توصیه‌های رهبران شیعه است.

خلاصه اینکه زیاد خوردن پدر دردها و کم خوردن پدر درمانهاست.

(نبی اکرم صلی الله علیه و آله)

دوستی با مردم دانا نکوست
دشمن دانا به از نادان دوست
دشمن دانا بلندت می‌کند
بر زمینت می‌زند نادان دوست
تا توانی میگریز از یار بد
یار بد بدتر بود از مار بد
مار بد تنها ترا بر جان زند
یار بد بر جان و بر ایمان زند
دوست آن باشد که گیرد دست دوست
در پریشان حالی و درماندگی
دوست‌دارم‌که‌دوست‌عیب‌مراهمچوآینه‌روبرو گوید
نه آنکه پشت سر رود و همچو شانه موبه‌مو گوید

دوست هر کس عقل اوست و دشمن هر کس جهل اوست، دوستی که عقل ندارد، دین ندارد و دوستی که دین ندراد ضرر و خطرش چند برابر است.

والسلام علی من التبع الهدی
الحقیر عباسعلی حقیقی‌زاده
۱۵/۴/۸۳

توصیه و تجربه در امور اقتصادی

۱–توصیه می‌شود

، در مورد خرید و فروش، خریدار و فروشنده هویتشان برای همدیگر با اطمینان و تحقیق مشخص شده باشد و جنس رویت شود و اگر جنس از نوع غیرمنقول است مالکیت آن از طریق اداره ثبت و املاک احراز شود.

۲–توصیه می‌شود

، جنس گرفته شود یا ملک انتقال داده شود بعداً (فی‌المجلس پس از امضاء فروشنده) پول پرداخت شود چه دعوا و مرافعاتی که برای رعایت نکردن این موضوع بوجود آمده است.

۳–توصیه می‌شود

، اگر از شخصی طلبکارید که قبلاً به او قرض یا جنس داده‌اید با شرایط عقلی، و هنوز حسابش را صفر نکرده از پرداخت قرض یا جنس مجدد خودداری کنید (چون به کسانیکه قول می‌دهند و به قولشان عمل نمی‌کنند اعتمادی نیست)

۴–توصیه می‌شود

، تقلب، فریبکاری، کلاهبرداری، خیانت، نامردی، حرام خوری و ... را با زرنگی اشتباه نکنید که گناه ظلم و حق‌الناس بزودی و در همین دنیا قبل از آخرت به شما خواهد رسید مگر اینکه جبران شود.

۵–توصیه می‌شود

در پیشرفت مقاصد اقتصادی شرط انصاف، مسلمانی، تقوا، استمداد از خداوند و دستورات معصومین را در نظر بگیرید که اگر دیرتر موفق شوید در عوض سالمتر و مطمئن‌تر خواهید بود.

۶–توصیه می‌شود

، اجناسی که نوسان قیمت دارند اگر موجود دارید بفروشید نه اینکه بخواهید بفروشید، بعداً بخرید که باعث خلف وعده یا بی‌اعتمادی شوید.

۷–توصیه می‌شود

، همانند چراغ راهنمائی عمل کنید جائی که پای حرام پیش می‌آید چراغ قرمز است و جائیکه پای حلال و مباح پیش می‌آید چراغ سبز است از شبهه ناک و مکروه که چراغ زرد است پرهیز کنید.

۸–توصیه می‌شود

، خود را در بن‌بست قرار ندهید و یا مثل آن بنده خدای کلونـد (وصله کننده ظروف گِلی و چینی) که خمره‌ای را آوردند بدوزد رفت داخل خمره و آنرا دوخت، کار که تمام شد خمره را بشکنند.
صاحب خمره این شعر را گفت
دوستی با مردم دانا چو زرین کوزه ایست
نکشند ور بشکند باید ز نو ساختن
دوستی با مردم نادان سفالین کوزه‌ایست
بشکند ور نشکند باید بدور انداختن

۹–توصیه می‌شود

، در مورد مهریه، آقـا داماد و خانواده طرفین بیشتر به دِین همـدیگر، و توانائیهای شخصـی و علمی و تقوائی و عرفانی توجه کننـد نه مادیات صِرف، چنانچه خلوص باشد حقیقت و آرامش هم حاضر است.

۱۰–توصیه می‌شود

، برای خانواده‌های مادی که حتماً باید چند صد یا چند هزار سکه و زمین و آپارتمان و باغ و ویلا مهریه عروس خانم شود و اینها را دلیل کلاس و پرستیژ اجتماعی می‌دانند آقا داماد همه را قبول کند با شرط عندالاستطاعت در مقابل عندالمطالبه.

۱۱توصیه می‌شود

، چه در کسب و کار و چه در امور زندگی قولی که در توان انجام آن نیستید به کسی ندهید که گفته‌اند راستگوترین افراد آنهایی هستند که یا قول نمی‌دهند و یا اگر قول دادند به آن عمل می کنند.

۱۲–توصیه می‌شود

، با کس و یا کسانی معامله کنید که نوکیسه نباشند که گفته‌اند از نو کیسه قرض نکن و اگر قرض کردی خرج نکن.

۱۳–توصیه می‌شود

، با اسلام و قوانین آن بازی نکنید و از مخفی‌کاری و ظلم و تعددی به دیگران پرهیز کنید. چه بسا با یک سخن و یا یک حقی را ناحق کردن و یا شهادت ناحق دادن و یا یک غیبت یا تهمت، شخصی را از هستی دنیا و آخرتش ساقط کرده‌اید و یا یک عمر لایقی را از توان و استعداد فردی و اجتماعی محروم کرده‌اید که همه اینها بازخواست و ضمان ایجاد می کند.

۱۴–توصیه می‌شود

، با کسی معامله کنید که سود آن ده برابر یا صد برابر و بعضاً هفتصد برابر است و اگر اعتماد کنید پشیمان نمی‌شوید و آن معامله با خداوند متعال است که خریدار عمل بنده‌اش است و آنچه عوض می‌دهد هزاران برابر سرمایه، سودش است، پس می‌توان گفت ای مهربانترین مهربانها و ای روزی دهنده و ای کسی که هیچکس و هیچ چیز مثل و مانند تو نیست ترا می‌پرستیم و دست نیاز بسوی تو دراز می کنیم که اگر احسان کنی منتی نیست و اگر نکنی حکمتی است، برعکس انسانها که اگر ببخشند، منت است و اگر نبخشند خفت است.

۱۵–توصیه می‌شود

، به آنچه می‌دانید عمل کنید و آنچه نمی‌دانید قبل از عمل از متخصص سوال کنید، سپس عمل کنید.

۱۶–توصیه می‌شود

زیرا علاج واقعه پیش از وقوع باید کرد.از امر و نهی بستگان و آشنایان و از حرام و حلال گفتن پرهیز نکنید،

۱۷–توصیه می‌شود

، در امور اقتصادی قانون و زور را از دست ندهید و التماس و بی‌قانونی را بدست آورید.

۱۸–توصیه می‌شود

، با کارکردن هشت ساعت و حداکثر دوازده ساعت به آنچه مقدر شده راضی باشید، چون کسی که به رزق کم راضی باشد خداوند متعال هم به عمل کم آن رازیست.

۱۹–توصیه می‌شود

، در مواردیکه گرسنه یا محتاج شدید، از مردم پنهان دارید و نزد خدا رفته و به او اظهار کنید بدین ترتیب که وضو گرفته و دو رکعت نماز خوانده و حاجت خود را ابراز دارید.

برخداست که روزی حلال یکسال را به شما عنایت فرماید.

۲۰–توصیه می‌شود

، برای هویدا غنا و ثروت لفظ الْغَنّی را به عدد (۱۰۶۰) بگویید بعنوان ذکر بسیار مجرب و آزموده شده است.

همچنین ذکر صلوات برمحمد و آل محمد که این ذکری بوده که صاحب گاو را به ثروت رسانید. (سوره بقره)

(بدین صورت ثواب هزار صلوات دارد. اَللّهُمَ صلِ عَلی مُحَمّدٍ و آل محمد و عجل فرجهم و العن عدوهم) زیرا تولا و تبری هر دو نورند که در آئینه دل در ظهورند.

محبت با علی، عین تولاست

جدائی از عدوی او تبری است

زیرا آن جوان با مراجعه به حضرت موسی (ع) خواستار ثروت می‌شود و حضرت موسی (ع) او را به ذکر صلوات بر محمد و آلش توصیه می کند.

انجام اموری روزمره در زندگی فردی عامل فقر یا ثروت می‌شود و بعضاً در مخیله جوانان نمی‌آید.

روایت است مدتی نزول وحی بر حضرت ختمی مرتبت محمد مصطفی (ص) قطع شد. صحابه علت را سوال کردند، حضرت فرمود بعلت اینکه بعضاً از گرفتن ناخن و استحمام و پوشیدن لباس تمیز و بوی خوش اجتناب می‌کنند که این امور باعث عدم حضور فرشته وحی می‌شود.

در مورد دیگر شخصی خدمت امام صادق علیه‌السلام می‌رسد بدین مضموم، از تنگی رزق و روزی شکایت می کند حضرت می‌فرمایند آیا ایستاده شلوار می‌پوشید می گوید خیر. می‌فرمایند آیا در آب ساکن بول می کنی می گوید خیر. می‌فرمایند آیا ایستاده و با شانه شکسته شانه می کنی می گوید خیر. حضرت می‌پرسند پدر و مادرت زنده‌اند می گوید خیر.

حضرت می‌فرمایند آیا برای آنها صدقه می‌دهی و یا کاری می‌کنی که آنها را خوشحال کنی. می گوید خیر. حضرت می‌فرمایند اشکال کار تو در همین است. آن شخص در راه پدر و مادرش خیرات و صدقات نثار کرد و وضع مالی آن خوب شد.

در کشکول مرحوم شیخ احمد احسانی روایتی است که شخصی به محضر مبارك امیرالمومنین علیه‌السلام رسید و عرضه داشت: در رزق و روزی خود تنگی می‌یابم؟ حضرت فرمود: شاید با شانه شکسته شانه کرده‌ای؟ عرض کرد: خیر، فرمودند: شاید جلو کسی که سنش از تو بیشتر بوده راه رفته‌ای؟ عرض می‌کند خیر، می‌فرماید شاید بعد از طلوع صبح خوابیده‌ای (تا آفتاب بزند) عرض می‌کند خیر، می‌فرماید: شاید دعا در حق پدر و مادر را ترک کرده‌ای عرض می‌کند بلی یا امیرالمومنین حضرت فرمودند آنها را یاد کن، زیرا از رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله شنیدم که فرمودند ترک دعا برای پدر و مادر رزق را قطع می‌کند. (و در زمان حیاتشان اطاعت و خدمت و احترام به آنان باعث وسعت رزق است) آنچه تا اینجا ذکر شد امور مستحب در انجام و امور مکروه در عدم انجام بوده حال اگر خدای ناکرده فعل حرام که گناه است و بعضاً جزء گناههای کبیره مانند شِرك، عدم اطاعت از ائمه و عدم رضایت والدین و ... چه اثرات سوئی در زندگی دنیا و آخرت ما خواهند داشت لذا در این قسمت عوامل جلب روزی و سلب روزی بیان می‌شود.

عوامل موثر در جلب روزی عبارتند از:

۱-استغفار (روزانه حداقل ۷۰ مرتبه استغفار از گناهان کنید)

۲-تقوا و پرهیز از گناه (چه گناه صغیره و چه گناه کبیره)

۳-جمع بین نمازها (نماز مغرب و عشا با هم و نماز ظهر و عصر را با هم بخوانید)

۴-بعد از نماز صبح تعقیب بخوانید (تا طلوع آفتاب)

۵-بعد از نماز عصر تعقیب بخواند (حداقل تسبیحات حضرت زهرا علیها سلام) که ثواب هزار رکعت نماز مستحبی دارد.

۶-صله رحم بجا آورید (با فامیل و بستگان رفت و آمد داشت باشد مگر آنها قطع کنند)

۷-تمیز نگهداشتن خانه (اگر بانوی منزل توان ندارد شما کمک کنید) که یکساعت خدمت و کمک به بانو به اندازه موهای بدنتان ثواب حج و عمره و ... دارد.

۸-امانت را به صاحبانش برگردانید (اگر امانتی در دست شماست رد کنید)

۹-نسبت به دیگران سخت‌گیری نکنید (اگر عذرخواهی و حلالیت خواستند اجابت کنید)

۱۰-اول وقت، سر ساعت بدنبال روزی بروید.

۱۱-موذن را اجابت کنید و دست از کار بکشید و به نماز بایستید مگر مواقع ضروری جانی

۱۲-در دستشوئی از سخن گفتن بپرهیزید.

۱۳-در سجده آخر نمازتان برای وسعت رزق دعا کنید.

۱۴-خوشرفتاری با برادران دینی و همسایگان بخاطر خدا، روزی را زیاد می‌کند.

۱۵-همیشه حرف راست بزنید، روزیتان زیاد می‌شود.

۱۶-هنگام اذان، موذن را اجابت کنید و به دنبال نماز اول وقت بروید.

۱۷-در وقت معامله یا ... حرص نزنید، روزیتان زیاد می‌شود.

۱۸-تشکر و سپاسگزاری منعم (نعمت‌دهنده چه خداوند باشد و چه بنده خدا که وسیله آن امر شده است) روزی را زیاد می‌کند.

۱۹-از قسم دروغ پرهیز کنید (حتی قسم راست هم نخورید)

۲۰-قبل از غذا خوردن وضو بگیرید و با وضو غذا تناول کنید.

۲۱-خوردن تکه غذاهایی که دور سفره ریخته شده (ولی آلوده به میکروب نشده حتی با آب کشیدن آن) روزی را زیاد می‌کند.

۲۲-پرداخت وجوهات شرعی (خمس و زکات) روزی را زیاد می‌کند.

۲۳-خواندن نماز شب روزی را زیاد می‌کند.

۲۴-دادن صدقه روزی را زیاد می‌کند (سائل را مرانید حتی اگر با یک حبه انگور یا زبان خوش).

۲۵-دائم الاوضو باشید روزیتان زیاد می‌شود.

پیامبر فرمودند کسی که وضویش باطل شود و تجدید نکند بر من جفا کرده (در حقیقت به خود جفا کرده‌ایم) اگر مشقت دارد، حداقل تیمم یا استغفار کنید.

۲۶-اذیت و آزار نکردن، بخصوص در مورد همسایه‌ها روزی را زیاد می‌کند.

۲۷-شستن ظروف روزی را زیاد می‌کند.

۲۸-جاروب کردن منزل روزی را زیاد می‌کند.

۲۹-ناخن گرفتن در روز جمعه مال و عمر را زیاد می‌کند.

۳۰-با لباس و بدن پاک و تمیز در بستر خواب برود و آیه‌الکرسی بخواند بعداً بخوابد، روزی زیاد می‌شود.
۳۱-امام صادق علیه‌السلام می‌فرمایند اگر قبل از غذا خوردن یادش رفت، وضو بگیرد، بعد از غذا وضو بگیرد، روزیش زیاد می‌شود.
۳۲-پیامبر (ص) فرمودند: حُسن خلق روزی را زیاد می کند. (حسن خلق، با مسخره کردن و یا مسخره شدن فرق دارد بلکه حسن خلق کسی دارد که امورش طبق موازین شرع باشد.)
۳۳-پیش از طلوع آفتاب در حالیکه به کسی ظلم نکرده ۳۱۹ مرتبه بگویید یا فَتّاح یا رَزّاق یا وَهّاب
۳۴-جهت وسعت روزی با حالت وضو، در مکان خلوت ۴۰۰ مرتبه بگویید یا قاضی‌الحاجات.
۳۵-مدامت بر خواندن سوره ق برای ازدیاد ثروت و دوست بسیار نافع است.
۳۶-در شب نیمه شعبان بین نماز مغرب و عشا بدون صحبت دعای ذو اَناه را بخواند و در نیمه شب سه نوبت سوره یاسین (یس) را بخواند.
اول: بجهت طول عمر با برکت، دوم: برای غنی شدن و جلب روزی الهی، سوم: برای رفع بلیات ارضی و سمائی.
البته بعد از اتمام هر بار سوره یس این دعا را بخواند.
اَللّهُمَ اِنَّکَ عَلیمٌ ذُواَناهٔ وَلا طاقَهَٔ لَنا فَاغْفِرلَنا بِحِلمِکَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمین.
گوهر شب چراغ ۲/۲۹۴
۳۷-برای وسعت رزق بمدت چهل روز، روزی
۲۷ مرتبه بعد از نماز صبح به نیت وسعت رزق و گشایش در زندگی آیه کریمه اِنَّ اللهَ هُوَ الرزاق ذُواَلقُوَهِٔ اَلمَتین را بخواند انشا ا... وسعت حاصل می‌شود.
سوره ذاریات آیه ۵۷
۳۸-مداومت به خواندن سوره واقعه پس از نماز عشا بخصوص اگر در نماز وتیره که نافله عشا می‌باشد و بصورت نشسته است بدین صورت که در رکعت اول حمد و سوره توحید خوانده شود و در رکعت دوم حمد و سوره واقعه خوانده شود، بسیار در وسعت زندگی موثر است. و خواندن ۶ آیه از اول سوره حدید تا بذات الصدور.
۳۹-امام صادق علیه‌السلام می‌فرمایند برای وسعت رزق، هرگاه تاریکی شب ترا فرا گرفت، دو رکعت نماز بگذار، در رکعت اول حمد و آیه‌الکرسی، و در رکعت دوم حمد و آیات آخر سوره مبارکه حشر لوانزلنا هذا القرآن ... و هو العزیز الحکیم
سپس قرآن بر سر گذاشته و دعای شبهای قدر را بخواند.
سپس حاجت خود را از خداوند درخواست کند، انشا ...الله همه امورش اصلاح خواهد شد.
۴۰-برای غنی شدن دو رکعت نماز حاجت بخوانید به نیت توانگر شدن، به شرط آنکه در روز چهارشنبه چهل مرتبه سوره کوثر را بخوانید.

در این قسمت به عوامل موثر در سلب روزی و فقیر شدن می‌پردازیم که عبارتند از:

۱-بی‌تقوایی (کسی که از گناه لذت ببرد) رزق معمولی او کم می‌شود.
امام باقر علیه‌السلام می‌فرمایند: براستی بنده‌ای که نزدیک گناه شود روزی از او کنار می‌رود.
۲-ترک نماز و حتی سبک شمردن آن
وَ مِن اَعرِضِ عن ذکری فِانَّ لَهُ مَعیشَتاً ضنکاوَ نَحْشَرُهُ یَوم اَلْقیامَهِٔ اَعْمی.

۳-قطع رحم کردن.

۴-کثیف بودن جسم و لباس و منزل.

۵-خیانت در امانت کردن.

۶-لخت از بستر خواب برای قضای حاجت به دستشویی برود.

۷-با حالت جنابت غذا بخورد.

۸-هنگام غذا خوردن دستش را نشوید.

۹-به خورده نان بی‌حرمتی کردن (در بعضی از روایات حرمت نان در حد حرمت پدر و مادر است)

۱۰-پوست سیر و پیاز را بسوزاند.

۱۱-به آستانه در بنشیند (این صفت قوم یهود است که بر در منزل می‌نشستند)

۱۲-شب خانه را جارو کند و یا بطور کلی با لباس، خانه را جارو کند.

۱۳-در توالت، حمام بگیرد، در روایت دارد که حتی در توالت وضو هم نگیرید (باعث انتقال میکروب و مریضی است).

۱۴-با دامن و یا آستین لباس، صورت یا بدنش را خشک کند.

۱۵-ظروفِ نَشُسته در منزل باشد (بهتر است شب هنگام ظرف نشسته نباشد و ذباله از منزل خارج شود.)

۱۶-ظروف آب آشامیدنی بدون در باشد.

۱۷-باقی گذاشتن تار عنکبوت در منزل و محل کار.

۱۸-عجله کردن در بیرون آمدن از مسجد.

۱۹-صبح زود، ناشتا به بازار رود و دیر وقت به خانه بیاید.

۲۰-نان را از فقیر بخرد.

۲۱-لعن و ناسزا گفتن به اولاد خود.

۲۲-دروغ گفتن.

۲۳-لباسی که پاره شده و پوشیده است در همان حال پوشیده بدوزد.

۲۴-چراغ را با فوت دهان خاموش کند.

۲۵-در حمام ادرار کند. (مگر در حالت اضطرار) و گفتن استغفار.

۲۶-با حرص غذا خوردن (با ولع و بدون جویدن).

۲۷-در حال غذا خوردن به اطراف نگاه کند.

۲۸-بین نماز مغرب و عشا بخوابد.

۲۹-قبل از طلوع خورشید در خواب باشد، از این خواب تعبیر بخواب کسالت می‌کنند، هر چه انسان در این ساعت بیشتر بخوابد خسته‌تر است.

۳۰-گوش کردن به آهنگ غنائی و موسیقی باعث فقر است.

۳۱-به دروغ‌گویی معتاد شدن باعث فقر است.

۳۲-در زندگی مسرف و ولخرج باشد.

۳۳-در حال ایستاده شانه کند، باعث فقر می‌شود.

۳۴-قسم دروغ بخورد باعث فقر می‌شود.

۳۵-زنا باعث فقر می‌شود (زنای چشم، نگاه به نامحرم است و زنای بدن تماس بدن با بدن نامحرم)

۳۶-طوری نان را پاره کند که بی‌حرمتی باشد (با کارد و خشم) باعث فقر می‌شود.

۳۷-در وقت بخانه آمدن باعث فقر می‌شود (ورود بخانه مستحب است متفاوت باشد و دست خالی هم نباشد)

۳۸-پیامبر اکرم (ص) فرمودند: با دندان ناخن گرفتن باعث فقر می‌شود (ریشه انگشتان اگر با دندان بریده شود، هم احتیاج به آب کشیدن دارد هم باعث فقر است).

۳۹-نیم خورده موش را بخورد و در حمام مسواک بزند.

۴۰-آب بینی را در مسجد و حریم مسجد بیندازد و زیر درختان میوه ادرار کردن باعث فقر می‌شود.

۴۱-لمیده و بحالت تکیه دادن غذا خوردن باعث فقر می‌شود.

۴۲-در آب راکد ادرار کردن باعث فقر می‌شود و عقل را زائل می کند.

۴۳-امام باقر علیه‌السلام فرمودند: شرکت در مجلسی که غذا و موسیقی حرام باشد باعث فقر است.

۴۴-درخواست روزی از خدا نکردن باعث فقر است.

۴۵-تکبر باعث فقر می‌شود.

۴۶-رفتگری کردن باعث فقر می‌شود (مگر اینکه از لباس و ماکس دهان استفاده کند).

۴۷-با دو طرف دهان چیز خوردن باعث فقر می‌شود.

۴۸-کیسه حمام بصورت مالیدن در حمام باعث فقر می‌شود.

۴۹-نان به زانو گذاشتن و خوردن باعث فقر است (مگر در شرایط اضطرار)

۵۰-در شب جمعه سیر و پیاز خوردن و استخوان را به آتش بسوزاند باعث فقر می‌شود. (موارد فوق اگر اضطرار باشد باستغفار رفع می‌شود)

خوش است عمر، دریغا که جاودانی نیست
پس اعتماد به این پنج روز فانی نیست
چه حاجت است عیان را به استماع زمان
که بی وفایی دور فلک نهانی نیست
کدام باد بهاری وزید در آفاق
که باز در عقبش نکهت خزانی نیست
اگر ممالک روی زمین بدست آری
بهای مهلت یکروز زندگانی نیست
دل ای، رفیق بر این کاروانسرای مبند
که خانه ساختن آئین کاروانی نیست

و سلام علی من التبع الهدی

دهم رمضان مبارک ۱۴۲۷

هجری قمری برابر با سالروز وفات حضرت خدیجه‌کبری همسر باوفای پیامبر اکرم (ص)

عباسعلی حقیقی‌زاده

قانون و مقررات

انسان نخستین غارنشین بوده، و برای رفع احتیاجات خود از میوه ها و سبزیجات، استفاده می کرد و بمرور از شکار استفاده کرده و گوشتخوار شده است. از زمان هابیل و قابیل، کشمکش و نزاع بخاطر حسادت و افزودن طلبی و برتری جوئی و حرص انسان. استعمار و استشمار دیگران را از طرف تودهها مورد مقاومت مردمی و ایستادگی قرار داده و در این راستا چه جنگها و خونریزیهائی که بوجود نیامده و طی نشست بزرگان قبیله ها قرارداد یا قانونی وضع شده که بمرور زمان کامل و کاملتر شده تا جائیکه برای هر کار و کسب و حرفه ای قانون، و مقرراتی وضع شده و کتابهائی نگاشته شده که از شمارش خارج است حال سوال این است چرا هنوزانسانها بجای حسن تفاهم و حسن هم زیستی مسالمت آمیز روز به روز بر استرس واضطراب و نگرانی و تهدید مرزها از زورگویان و استعمارگران، آرامش انسانها بهم خورده و خواب راحت، و زندگی آسوده را از انسان ها سلب نموده اند.

جواب مسائل فوق درست انتخاب نکردن قوانین است، چون قوانین بشری محدود و مقطعی است و پس از اجرا به نواقص آن پی خواهند برد که مجدداً بایستی قانون تغییر کند، ولی قانون الهی با فطرت بشر سازگاری دارد و مجری آن بدون پلیس و قاضی، خود ملزم به اجرای مقررات می‌باشد. کسی که بتوحید معتقد است از حرام چنان می گریزد. که از نجاسات و چیزهای پلید و خطرناک می گریزد اگر کسی اشتباه کرد و پول اضافی به فروشنده پرداخت کرد و حواسش نبود، وظیفه است آن فرد مسلمان پول اضافی را به صاحب پول برگرداند و همینطور در مسائل دیگر.

وجوهات شرعی (خمس و زکات، انفال و صدقات و خیرات و وقوفات و...) همگی از قانون فوق پیروی کرده وهیچکس اجبار و تهدیدی برای انجام آن، جزء ایمان شخصی اعمال نمی کند.

از طرف دیگر آنچه در کتب و تئوری مذاهب وجود دارد با عملکرد اشخاص متفاوت است که گفته‌اند مشک آنست که ببوید نه آنچه عطار بگوید، چندی پیش در یک مهمانی، آقای دکتری که از سفر اسکاندنیاوی برگشته بود و می گفت در این کشور دروغ وجود ندارد و اگر کسی به کسی دروغ بگوید تعجب می کند، دیگری از کشور سوئد تعریف می کرد و می گفت در سوئد چیزی بنام استرس و نگرانی وجود ندارد چون مردمش قانومند هستند و آنچه را دولت برایشان بنام قانون تعیین کرده اطاعت و پیروی می کنند پس چرا در جامعه اسلامی ما در داد وستد و روابط روزانه و خانوادگی ما این همه اختلاف و تضاد و ناامنی و استرس و عدم اعتماد وجود دارد.

یکی از دلایل آن اقتصاد ناسالم است چون حتی برای خانواده های نسبتاً مرفع برای رسیدن به زندگی خوب از راه صحیح بدون رابطه به سختی حاصل می‌شود، در صورتیکه در بعضی از کشورهای غربی و شرقی از بدو تولد فرزند، شناسنامه خانوادگی، پزشکی، تحصیلی، اقتصادی بازکرده و تاسن بازنشستگی برای طفل برنامه ریزی کرده و زیر نظر گرفته می‌شوند، بطوری که احتیاج به خلاف وخدعه و حیله گری و کلاهبرداری نداشته باشد البته اگر موردی هم پیدا شود برخورد می‌شود ولی در روال عادی و زندگی قانونمند همه اقشار جامعه از عدالت نسبی برخورد می‌شوند. حال آنکه بایستی راهکارهائی در ابعاد فرهنگی، اقتصادی رصد شود که جامعه برای حکومت صالحان آماده‌سازی شود بهرحال دراین مقطع باید صادق بود ولی ساده نباشیم. و بهترین راهکار پیروی از دستورات قرآن و عترت می‌باشد، در سوره براه یا توبه آیه ۱۰۵ خداوند متعال به پیامبر می‌فرماید. بگو ای پیامبر به همه آحاد مردم (سفید و سیاه و زرد، مسلمان و شیعه و غیرمسلمان) هرچه می‌خواهید انجام دهید که اعمال شما به نظر خداوند و پیامبر و مومنین که ائمه اطهار باشند می‌رسد (نه فقط در گذشته یا آینده بلکه در هر لحظه) و دلیل آن روشن است چون خداوند متعال قدرت مطلق است و پیامبر و ائمه معصومین خلیفه ا... است که بایستی قدرت خدائی داشته باشند. لذا اگر انسان خود را در محضر اینان حِسْ کند، محال است که خود را آلوده به گناه کند.

افرادیکه خود صادق و درستکارند، فکر می‌کنند دیگران هم این چنین هستند، همینطور افراد خاطی و مجرم دیگران را اینطور تصور می‌کننـد که گفته‌اند کافر همه را به کیش خود پندارد. کاسبی را می‌شـناسم که دروغ گفتن را حرام می‌داند و رعایت می‌کند. چند روز پیش در روزنامه خوانـدم دختر خانمی منتظر تا کسـی بوده که یک سواری پژو بعنوان مسافربَرْ، توقف می‌کنـد و ایشان را سوار می‌شـود. در بین راه راننـده سـخن را آغـاز می‌کنـد و از ناملایمـات اقتصـادی گفتگو می‌کنـد و می‌گویـد من در فرانسه تحصـیلات هوا،فضـا را طی کرده‌ام و در حـال حاضـر در فرودگاه امام خمینی (ره) مشـغول کارم ولی اقتصاد فرانسه با ایران قابل مقایسه نیست، دختر خانم خوش باور از او و در امر اشـتغال راهنمائی وکمک می‌خواهد و او قول می‌دهد که در فرودگاه برای او کاری پیداکند و شماره همراه او را می‌گیرد، روز بعد از ایشان فتوکپی شناسـنامه و کارت ملی و مدرک تحصـیلی می‌خواهد و به آدرس منزل ایشان پی برده و چنـدروز بعـد بـا وعـده وعیـد تقاضـای خواسـتگاری کرده و با ایشان نامزد می‌شودپس از چنـد هفته دو سه روز از ایشان خبری نمی‌شود و دخترخانم آنچه تلفن می‌زنـد از ایشان خبری حاصل نمی‌شود، دو روز بعـد آن جوان زنگ می‌زنـد و می‌گوید در اتوبان همت با پسـر بچه ای تصادف کرده ام و به بیمارسـتان مراجعه کرده ام که از طرف پلیس توقیف شـده ام و با وساطت یکی از دوسـتان و آوردن سند منزلشان آزاد شده ام ولی اکنون برای خرج بیمارستان هشت میلیون تومان پول نقد لازم دارم ایشان هم برای خلاصـی شوهر آینـده اش بـا فروش طلاهـایش نصف پول را تهیه می‌کنـد و تحویل می‌دهـد که پس از آنروز هیـچ خبری از ایشان نشده به آگاهی مراجعه کرده و با کمک ماموران آن شیاد به دام افتاده که شـخص کلاهبردار به چهل و پنج مورد دیگر اقرار کرده و یـا فیلمی بنـام نقابـدار، سینما ایران سـاخته که خود درس برزگی است برای خانواده ها، در معاملات بایستی اول جنس را تحویل گرفت و از کیفیت آن راضی بود، بعداً پول را پرداخت چه بسا همین موضوع جزئی را رعایت نکردن و پول را قبل از تحویل جنس پرداخت کردن از طرف افراد بی ایمان یا سست ایمان مورد سوء استفاده ها قرار گرفته اند.

بـا نوسانـاتی که در بازارهـای دنیـا وجود دارد و بحران اقتصادی فعلی، کمتر می‌توان به قراردادها اعتماد کرد، چون اگر بازار پائینی آیـد از طرف تولیـد کننـده و فروشـنده و اگر بـازار بالاـ رود از طرف خریـدارها در تنگنـا قرار گرفتـه و افراد سـاده لـوح را آنچنـان می‌پیچاننـد که ضـربه فنی اقتصـادی شـده دست از کسب و کـار کشـیده و به بانکهـای سـپرده گـذاری روی آوردنـد، در صورتیکه الکـاسب حبیب الـ.. جـای خود را به عـدوالـ. بعضـاً داده چون دروغ گوئی در قرآن مسـلمین بیش از ده مرتبه منع شـده است و کم فروشـی یک مرتبه، شـیطان در تمرد از خداونـد، قیامت را قبول دارد ولی انسان نماهای بـدتر از شـیطان عملاً قیامت را قبول ندارند. جواب دیگر اینکه مسـلمین همه از یک درجه ایمان برخوردار نیستند، مثلاً اگر ابوذر نه درج و سـلمان ده درجه ایمان دارند، دیگر مسـلمین اکثراً از درجه کمتری برخوردارنـد مگر افراد قلیـل چرا افق فکری مسـلمین در پـاکی و صـداقت و درستی کوتاه است، چرا خود را به قول وعهـد و پیمـان و قراردادهای لفظی و کتبی پای بنـدی نمی‌داننـد و با دیـدههای مادی و منافع دنیوی هرکجا قانون به نفعش باشـد می‌گویـد من پای بند قانونم و هرکجا که دین به نفع او رأی دهد، دینداری را مطرح می‌کند. که این افراد به منافق تعبیر شده‌انـد و بایستی در انتظار عـذاب دنیا و آخرت باشـند، اولین اثر مال حرام و حرام خواری این است که برکت و خوشـی از خانوده اش سلب می‌شود و تا موقعیکه مال حرام به صاحبش باز نگردد خیر و خوشی و برکت از زندگی شخصی حرام خوار گرفته می‌شود نکته دیگر اینکه دزدی فقـط به حریم مردم وارد شـدن نیست بلکه هر نوع اغفال و خـدعه و حیله و کلک مسـلمان به مسـلمان دیگر همان حکم را دارد.

در پایان به چهل حدیث از معصومین علیه السلام می‌پردازیم که این دستورات را در کنار آیات قرآن کریم معجونی خواهند ساخت که شِـفای دردها، نگرانی ها، اضـطرابها و استرسـهای روزمره خواهند بود زیراهر کس از ذکر خداوند و اهل بیت بی نصـیب شد در دنیـا رزق و روزیش تنـگ و محـدود شـده (اگرچه موجودی بـانکی و ملـک و املاک زیادی داشـته باشـد) و در آخرت کور وارد محشـر خواهد شد که اعتراض می‌کنند خداوندا، ما در دنیا چشم داشتیم پس چرا الان کور هستیم، در جواب می‌گویند شـما در دنیا

با داشتن چشم خود را بکوری و با داشتن گوش خود را به کری و با داشتن عقل خود را به نادانی زدید، و برای فرار از مسئولیت، وقت خود را صرف امور مادی و زودگذردنیا و لهو و لعب کردید، بنابراین از حالا ببعد کور خواهید بود (خداوندا ما را آنی و کمتر از آنی بخود وامگذار و یاریمان کن که بر هوای نفس و شیطان درون غالب شویم و ما را از مقربان و آمرزندگان درگاهت قرارده). انشاء ا...

حدیث اول: پیامبر عظیم الشأن می‌فرمایند...

کسب درآمد حلال، بر هر مرد و زن مسلمان واجب است و معلون است، ملعون است کسی که هزینه خانواده خود را تامین نکند میزان الحکم حدیث ۱۱

حدیث دوم: مولای شیعیان جهان حضرت علی علیه السلام می‌فرمایند:

مراقبت افکارت باش که گفتارت می‌شود.

مراقبت گفتارت باش که رفتارت می‌شود.

مراقب رفتارت باش که عادتت می‌شود.

مراقب عادتت باش که شخصیت می‌شود.

مراقب شخصیت باش که سرنوشتت می‌شود.

سرنوشت انسان اگر خوب باشد در دنیا عاقبت بخیری است و در آخر بهشت و اگر بد باشد در دنیا ذلت و خواری و در آخرت جهنم است.

پس می‌توان نتیجه گرفت علت مهم و اساسی در بوجود آمدن شرایط بد اقتصادی ناشی از فکر نادرست (حرص و افزون طلبی و تفاخر بعلت عقدههایی درونی طفولیت) است و اگر ما بخواهیم یک اقتصاد سالم و پایدار داشته باشیم باید فرهنگ و عقیده مردم سالم شود که از رعایت آن لذت می‌بریم.

حدیث سوم:

هرگاه انسان مالی از حرام بدست آورد نه حجی از او پذیرفته می‌شود، نه عمره ای و نه صله رحمی، و حتی در ازدواج و زناشوئی او تاثیر سوء می‌گذارد.

لقمه ای کان نور افزود و کمال

آن بود آورده از کسب حلال

علم وحکمت زاید از لقمه حلال

عشق و رقت آید از لقمه حلال

چون ز لقمه تو حَسَدْ بینی و دام

جهل و غِفلت زاید، آنرا دان حرام

هیچ گندم کاری و جو بردهد؟

دیده ای اسبی که کرّه خر دهد؟

لقمه تخم است و بَرَشْ اندیشه‌ها

لقمه بَحْر و گوهرش اندیشه ها

زاید از لقمه حلال اندر دهان

میل خدمت، عزم رفتن آن جهان

(مولوی)

حدیث چهارم: توانگری و فقر (حقیقی) آنگاه معلوم می‌شود که اعمال؛ به پیشگاه خدا عرضه شود . ای بسا فقیری که از هر توانگری، توانگر تر است.

(حضرت علی علیه السلام)

حدیث پنجم: قناعت بهترین توانگری است.

(حضرت علی علیه السلام)

حدیث ششم: توانگرترین مردم کسی است که به عطای خداوند خشنود باشد.

(حضرت علی علیه السلام)

حدیث هفتم: سرشارترین توانگری، خردمندی است.

حدیث هشتم: علم زینت ثروتمندان، و توانگری فقر است. (حضرت علی علیه السلام)

حدیث نهم: هرکه خانه ای را بفروشد و با پول آن خانه‌ای دیگر معامله نکند مالش برکت نمی‌یابد.

(پیامبر اکرم (ص)غررالحکم)

حدیث دهم: وجود سنگ غصبی در خانه، ضامن ویرانی آنست. (نهج البلاغه، حکمت ۲۴)

حدیث یازدهم: همانا مرد یا زن شصت سال عبادت خدا می‌کند و هنگام مرگ در وصیت به حق رفتار نمی‌کند و جهنم بر او واجب می‌شود.

نهج الفصاحه حدیث ۳۱۴۱

حدیث دوازدهم: پیامبراکرم می‌فرمایند

از جمله حقوق فرزند بر پدرش این است که .... و جز روزی حلال به او نخوراند. (حق فرزند بر پدر این است که او را سواد و دانش بیاموزد و نام خوب بر او نهد و حرفه خوبی به او بیامرزد و شنا و تیراندازی باو بیاموزد و برای او همسر انتخاب کند در این راستا به او کمک کند.)

حدیث سیزدهم: حضرت علی علیه السلام می‌فرمایند:

امور و اسرار مربوط بخودت رانگه دار و دختر رازت را عروس هر خواستگاری مکن (سینه آزاد مردان، قبرستان اسرار (خود و دیگران) است).

میزان الحکمه حدیث ۸۴۱۸

حدیث چهاردهم: پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرمایند:

مومنان نسبت به میثاقهای خود وفا دارند (هرکس به عهدش وفادار نیست ایمان ندارد)

میزان الحکمه حدیث– ۱۴۴۱۶

حدیث پانزدهم: پیامبراکرم صلی الله علیه و آله سلم فرمودند.

خداوند عزوجل رباخوار و ربا دهنده و کاتب و گواهان برآنرا لعنت کرده است. امالی صدوق

حدیث شانزدهم: پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرمایند:

مزد کارگر را هنگامی که هنوز عرق بر تن دارد، بپردازید. کنزالعمال

حدیث هفدهم: امام علی (علیه السلام) می‌فرمایند.

بخشنده باش اما ولخرجی مکن، و صرفه جو باش لیکن خسیس و سختگیر مباش.

حدیث هیجدهم: پیامبر اکرم صلی ا ...علیه و آله فرمودند:

سه طایفه دعایشان مستجاب نیست، مردی که زن بد اخلاق دارد و مرگ او را از خدا می‌خواهد، برای اینکه عصمت زن (حق طلاق) بدست اوست. می‌تواند طلاقش دهد و آزادش کند. دوم مردی که با کسی معامله کرده و یا حقی بر او دارد و در هنگام حقدار شدن یا قرار داد شاهدی نگرفته، و آن شخص منکر حق اوست، و علیه او نفرین کند.

چنین کسی هم دعایش مستجاب نیست، برای اینکه به وظیفه خود عمل نکرده (شاهد گرفتن خداوند متعال و ملائکه ایمان کامل طرفین را می‌طلبد. اگر از خودتان مطمئن هستید از طرف مقابل علم غیب می‌خواهد). سوم مردی که با سرمایه‌ای که دارد می‌تواند رزق خود را درآورد، ولی در خانه می‌نشیند و به طلب رزق بیرون نمی‌رود، و از خدا رزق نمی‌خواهد، تا سرمایه را بخورد، آن وقت دعا می‌کند که مستجاب نمی‌شود.

حدیث نوزدهم: پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرمایند

درسه چیز برکت است، فروش مدت دار، وام دادن به یکدیگر و مخلوط کردن گندم با جو، برای مصرف خانه نه فروش.کنزالعمال

(توضیح اینکه در فروش مدت دار و وام دادن شرایط و مدارک لازم بایستی قانونی ومحکم باشد).

حدیث بیستم: امام رضا علیه السلام می‌فرمایند:

خداوند از قیل و قال و برباد دادن مال و خواهش بسیار نفرت دارد. بحارالانوار

حدیث بیست و یکم: امام صادق علیه السلام می‌فرمایند:

تجارت کردن خِرَد را می‌افزاید (کافی)

حدیث بیست و دوم: امام علی علیه السلام می‌فرمایند:

به کارهای تجاری بپردازید که بازرگانی، شما را از مال دیگران بی نیاز می‌کند. (وسائل الشیعه)

حدیث بیست و سوم: معاذ بن کثیر بن حضرت صادق علیه السلام

عرض کرد: من توانگر شده ام، آیا تجارت را رها کنم؟ حضرت فرمودند: اگراین کار را بکنی عقلت کم می‌شود. (میزان الحکمه)

حدیث بیست و چهارم: امام علی علیه السلام می‌فرمایند:

به امید درآمد بیشتر خطر مکن، جوینده باش که آنچه روزی توست به تو می‌رسد بازرگان ترسو از روزی محروم می‌ماند و بازرگان بی باک روزی دارد.

(تحف العقول)

حدیث بیست و پنجم: امام صادق علیه السلام می‌فرمایند:

هرکس بخواهد تجارت کند باید احکام دین خود را بیاموزد تا حلال رااز حرام بازشناسد.

کسی که احکام دین خود را نیاموزد و تجارت کند در کام شبهات فرو غلتد. (وسایل الشیعه)

حدیث بیست و ششم: امام علی علیه السلام می‌فرماید:

کسی که به کار داد و ستد آگاه نیست نباید وارد بازار (تجارت) شود. (کافی)

حدیث بیست و هفتم: امام علی علیه السلام می‌فرمایند.

پیش از شروع کسب از خداوند، خیر و نیکی طلبید و با آسان‌گیری در معامله از خداوند برکت جوئید، به خریداران نزدیک شوید، به زیور بردباری آراسته شوید، از قسم خوردن بپرهیزید، از دروغ گفتن دوری کنید، و پیرامون ربا نگردید و چیزی از حق مردم فرو نگذارید.

(میزان الحکم)

حدیث بیست و هشتم: پیامبر اکرم صلی الله علیه و سلم می‌فرمایند:
در وقت خرید جنس، عیب جویی نکنید، در موقع فروش تعریف و تبلیغ نکنید، عیب جنس را از مشتری مخفی نسازید و در خرید و فروش قسم نخورید.

(کافی)

حدیث بیست و نهم: پیامبر اکرم صلی الله علیه و السلام می‌فرمایند:
کسی که خرید و فروش می‌کند باید از پنج کار دوری ورزد و گرنه نباید خرید و فروش کند.
ربا، سوگند، پوشاندن عیب کالا، تعریف و تبلیغ در موقع فروش و بدگوئی از کالا در موقع خرید آن.

(بحارالانوار)

حدیث سیم: امام صادق علیه السلام می‌فرمایند:
حق مشتری ادا نخواهد شد، مگر آنکه کفه ترازو به نفع او (مشتری) بچرخد. (رضایت مشتری یکی از حجتهای حلیت کسب است) (کافی)
حدیث سی و یکم: پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند:
هر کس تقاضای مسلمانی را در فسخ معامله بپذیرد، خداوند لغزش و گناه او را ببخشاید. (میزان الحکم)
حدیث سی و دوم: پیامبراکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:
ای جماعت بازرگان، همراه معامله سخن لغو و سوگند به میان می‌آید، لذا آنرا با صدقه در آمیزید.(کنزالعمال)
حدیث سی و سوم: پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمودند:
ای گروه بازرگان، در هنگام معامله شیطان و گناه حاضرند، پس بیع خود را با صدقه در آمیزید.

(کنزالعمال)

حدیث سی و چهارم: امام باقر علیه السلام فرمودند:
با خریدار چانه بزن زیرا اگر چه زیاد هم پول بدهد، چانه زدن موجب آرامش و رضایت خاطر بیشتری می‌شود. (و رضایت مشتری باعث برکت کسب است)

(وسائل الشیعه)

حدیث سی و پنجم: ابوحنیفه به امام صادق علیه السلام عرض کرد: دیروز مردم از آن همه چانه زدن شما بر سر خرید شتران قربانی

تعجب کردند، حضرت فرمودند: خدا راضی نیست که زیان مالی ببینیم.(کافی)

حدیث سی و ششم: پیامبر خدا صلی الله علیه و آله تجار فرمودند:

ای جماعت تجار، همانا در روز رستاخیز بازرگانان بعنوان تبهکار و فاجر برانگیخته می‌شوند، مگر بازرگانان پرهیزکار و نیکوکار و راستگو.

حدیث سی و هفتم: امام علی علیه السلام می‌فرمایند: اعمال دنیا تجارت آخرت است ای مردم بازار کالای آخرت (در دنیا) کساد است پس هنوز که بی رونق است.

کالای زیاد خریداری کنید. (که در آخرت کالای دنیا بکار نیاید).(میزان الحکمه)

حدیث سی و هشتم: امام علی علیه السلام می‌فرمایند: سود با کسی است.

که دنیا رابه آخرت بفروشد. (غررالحکم)

حدیث سی و نهم: اما رضا علیه السلام می‌فرمایند:

هرگاه در حال کسب وکار بودی و وقت نماز رسید، کسب و کار ترا از نماز باز ندارد. (بحارالانوار)

حدیث چهلم: امام علی علیه السلام می فرمایند:

کسب درآمد از راه حلال، مانع کار آخرت نیست. اما اگر بگویی: چاره ای از احتکار نداریم، عذرت پذیرفته نیست، زیرا مُحْتَكِرْ از نعمت خدا محروم است.

(میزان الحکم)

هر کس مالی را به ناروا کسب کند. (ازطریق حرام یا خدعه و فریب)

خداوندا او را فقیر گرداند. (اگر چه به ظاهر ثروتمند باشد، چون اولاً آن مال حرام تا در زندگی شخص حضور دارد نه عبادتش روح و شادابی دارد نه دعایش مستجاب خواهد شد، و از نزول ملائکه در آن محل جلوگیری می‌شود لذا توصیه می‌شود حتی برای مصارف مستحبات از مال حرام استفاده نشود، چون اثر وضعی آن برای میزبان و میهمانان محو نمی‌شود، و حتی در قیامت میهمانان می‌توانند شاکی شوند که چرا به مال حرام دعوت کردید و توفیق عبادت خالصانه را از ما دریغ کردید.)

افراد موفق، آشکارا و شرافتمندانه، مسئولیت وضع کنونی خود را به گردن می گیرند. افراد موفق، پادشهائیکه در زندگی دریافت می‌کنند دلیل خدمات خود می‌دانند افراد موفق، یک برنامه منظم وزمانبندی شده دارند و کار امروز را به فردا موکول نمی‌کنند.

افراد موفق، برای انجام امور روزمره خود، کارهائی را که الویت بیشتر دارند اول شروع می‌کنند و اگر وقت کم بیاورند، مقداری از کارهای خود را که از درجه کمتری بر خوردار است به دیگران واگذار می‌کنند تا انجام شود و زمان را مدیریت می‌کنند که از اتلاف وقت جلوگیری شود.

افراد موفق، به مشکلات و شکستها بعنوان فرصتی برای کسب تجربه، و خلاقیت و مهارتهای آینده و تجربه و سرمایه نگاه مثبت دارند (نه اینکه عوامل منفی، او را به یاس و ناامیدی بکشاند) افراد موفق، به سلامت خود و اطرافیان توجه دارندو در این راستا از استراحت و ورزش و مسافرتهای مفید و صحبتهای دلچسب و تقویت کننده روحی به خود و دیگران کوتاهی نمی‌کنند افراد موفق با افراد خوشبین و موفق و منطقی معاشرت دارند (و عمر عزیز خود را صرف افراد نادان احمق نمی‌کنند و در این راستا از تکرار تجربه پرهیز می‌کنند)

افراد موفق از تجارب گذشته پند می‌گیرند و از خاطرات خوش گذشته لذت می‌برند هدفهایی را که برای آینده رصد می‌کنند، که موجب فعالیت روزانه آنها می‌گردد. (نه آروزهای دست نیافتنی) و مرگ را آخرین مرحله زندگی نمی‌دانند و طوری زندگی

می کننـد که مردم آرزوی معاشـرت با آنها را دارند و اگر دار فانی را لبیک گفتند مردم با تاثر و تاسف و گریه از خاطرات خوب و بیادماندنی، از او یاد می کنند.

شما هم می‌توانید فردی موفق و کامیاب در دارین باشید اگر اراده‌ئی آهنین و عزمی استوار و استمدادی از حضرت حق و ائمه اطهار داشته باشید.

که رمز آن عمل به واجبات و ترک محرمات و رعایت اخلاق نیکو است و...

این جهان همچون درخت است ای گرام

ما بر او چون میوه های نیم خام

سخت گیرد خامها مر شاخ را

چون که خامی در نشاید کاخ را

چون بِپُخْت و گشت شیرین لب گزان

سست گیرد شاخها را بعد از آن

سختگیری و تعصب خامی است

تا جنینی کارخون آشامی است

قول دیگر باید با تو گفتنش

با تو روح القدس گوید نی، منش

ج

تذکرات پایانی در موفقیت و هدف:

همانطوریکه مُسْـکَراتْ انسان را از وضع عادی خارج می کنـد و او را دیوانه می گردانـد، سُـکر مال و قـدرت و مقام و مدح دیگران اگر ظرفیت نباشد انسان را به سُکر می‌اندازد

سُکر قـدرت چه بدنی چه مالی چه مقامی چه علمی یا مدحی یا شـبابی باشد باعث شخصـیت کاذب در اجتماع می‌شود و افراد لایق وخادم را که لیاقت شایسته‌ای در احراض موقعیتهای اجتماعی دارند به کنار زده و بجای ایشان افراد متملق و چاپلوس و فرصت طلب و ریاکار را به میدان می‌آورد، بلعم بائور عالمی بود که بیماران را شـفا می‌داد ولی در مقام امتحان لغزید چون دچار سُـکر شد. امام معصوم را به لقب امیرالمومنین شخصـی صدا کرد و حضـرت او را امتناع دادند که این لقب فقط مربوط به مولی الموحدین حضرت علی علیه السلام است.

افراد موفق کسـانی هسـتند که از یـک خودآ گـاهی واقعی برخوردارنـد، آنها در برابر پیش آمـدهای ناگوار، نیازی به داروهای آرام بخش ندارنـد. (و از نماز و روزه بجای دارو کمک می گیرند، چون تمام کارهای انسان واعمالی که متوجه انسان می‌شود، تابع نماز است، حرف و کـار بـد، بی‌حجـابی، ریا، و ... تابع نماز است، بنابراین هرچه نیرو و وقت برای نماز سـرمایه گـذاری کنیـد در دنیا و آخرت ارزش دارد که گفته اند موقع ادای نماز فکر کنید آخرین نماز است که میخوانید)

افراد موفق خود را بخوبی بـا مسائـل و مشـکلات زنـد گی تطبیق می‌دهنـد. افراد موفق خود را می‌شناسـند و می‌داننـد که هسـتند، چه عقیده ای دارند و نسبت به عقیده شان پایبند و به خود متکی هستند. نه به وام و دیگران. افراد موفق در حال زندگی می کنند (نه در گذشـته یا آینـده) در اولین ملاقات ابتـداً نام خود را بزبان آورده و خود را معرفی می کند و با ارج نهادن به نام خود، عادت می کند برای خود ارزشـی قائل شود. و در این راستا از سوال کردن از دیگر افراد حتی‌المقدور پرهیز می کند، و برای شکم کمترین ارزش را قائل است.

افراد موفق از کسانی که تقدیر می‌کنند با کلمه ساده ومودبانه متشکرم جواب می‌دهند.

افراد موفق هنگام شرکت در کلاس یا سخنرانی و صفوف و کنفرانسها در جلوترین جایگاه می‌نشینند و در صورت امکان بحث کوچکی در جلسه خواهند داشت.

افراد موفق افراشته و مقتدرانه با حالت آرام و گامهای بلند راه می‌روند (نه مبتکرانه)

و با زبان لَیِنْ و مثبت و منطقی صحبت می‌کنند و لبخندی بر لبان دارند.

بهترین اعمال نزد خداوند حفظ زبان است. بیشتر گناهان فرزند آدم از زبان اوست. «هر که مردم از زبان او بترسند از اهل جهنم است» (رسول اکرم «ص»)

با توجه به حدیث فوق انسان می‌تواند بسیاری از گناهان روزمره را کاهش دهد» زیرا هر مصیبت و گرفتاری ناشی از انجام گناه است. و بیشتر گناهان از زبان است که چهل گناه را برای زبان شمرده‌اند که عبارتست از:

۱- دروغ گفتن

۲- غیبت کردن

۳- تهمت زدن

۴- فحش و ناسزا گفتن

۵- تعنه زدن

۶- مسخره کردن

۷- زخم زبان زدن

۸- سخن چینی کردن

۹- عیب جویی کردن

۱۰- شایعه پراکنی

۱۱- اظهار حسد و بخل

۱۲- بامکر و حیله سخن گفتن

۱۳- بدخلقی

۱۴- آبروریزی

۱۵- نا امید کردن دیگران

۱۶- دل شکستن

۱۷- کسی را به نام بد صدا کردن

۱۸- خشونت در گفتار

۱۹- شوخی با نامحرم

۲۰- تملق و چاپلوسی

۲۱- سرزنش بی جا

۲۲- ریا در گفتار

۲۳- کبر در گفتار

۲۴- شهادت به ناحق دادن

۲۵- فریاد زدن بی جا

۲۶- بدزبانی در معاشرت با مردم

۲۷- امر به منکر

۲۸- نهی از معروف

۲۹- فاش‌کردن اسرارمردم

۳۰- بدعت در دین

۳۱- تحریف در دین

۳۲- حکم به ناحق دادن

۳۳- قسم به دروغ

۳۴- وعده دروغ دادن

۳۵- رنجاندن مومن

۳۶- خبری را نادانسته گفتن

۳۷- مزاح زیاد از حد

۳۸- تصدیق کفر و شرک

۳۹- لعنت کردن مردم

۴۰- تقلید صدای کسی برای مسخره کردن

«پس در گفتار و سخن خود چنان گوی که گناهان فوق نباشد»

معصوم می‌فرمایند: هَلِ اَلْدِینْ اِلاّ اَلْحُبِ وَ اَلْبُغْض آیا دین غیر از دوستی (با دوستان چهارده معصوم) و دشمنی (با دشمنان چهارده معصوم) است ولی باید توجه داشته باشیم کسی که محبت کسی را به دل دارد از اوامر و نواحی آن اطاعت می‌کند و شیطان و هوای نفس را مقدم بر دستورات خداوند و چهارده معصوم نمی‌دارد و در این راستا هر چه معرفت بیشتر باشد، اطاعت و پیروی دقیق تر و کاملتر خواهد بود. لذا مُهم نیست ما چند بهار زندگی می‌کنیم بلکه مهم آنست که زندگی بهاری داشته باشیم.

بساط عمر نیزد به زحمت چیدن

چه‌چیدنی است‌که ناچیده‌باید برچیدن

چنان بساط عمل پهن کن در این دنیا

که دست و پا نکنی گُم بوقت برچیدن

****

عاقبت خاک برد حسن جمال من و تو

خوب و بدمی‌گذردوای بحال من وتو

امروز قرعه بنام من و فردا دگریست

مال دنیا نشود، سدِ ره مرگ کسی

سود حاصل از کسب و کار

سود حاصل از درآمدها متفاوت است

مثلاً، کشاورزی که با زحمات زیاد اقدام به کشت و زرع می‌کند یا باغداری که تا زمان برداشت حاصله خود زحمات طاقت فرسائی را متحمل می‌شود و وقتی که صرف کرده، نسبت به سرمایه‌گذاری خود، در مقایسه با واسطه گری که جنس را از یک دست خریده و بدست دیگری بفروشد متفاوت است.

همینطور، خرده فروشی نسبت به عمده فروشی و یا تجارت داخلی با تجارت خارجی متفاوت است، رستورانها و یا نانوائیها نسبت به وزنی که بایستی به مشتری ارائه دهند و کیفیت پخت و بهداشت با نرخ مصوب دولت مسئولیت دارند.در قراردادها آنچه شفاهاً یا کتباً گفته و نوشته شده طرفین مسئولیت در وفای بعهد دارند و اگر استادی بصورت روز مزد، کاری را قبول به انجام کرد، دیگر انتظارات جانبی مثل نهار و صبحانه و غیره را نباید داشته باشد، اگرچه کارفرما بمیل خود حاضر به انجام آنها شد آن خود مسئله دیگری است بهرحال اگرچه در کسب و کارهای خرده فروشی بین ۱۰□-۷□ و در بعضی تا ۲۰□ می‌رسد و در عمده فروشی از □ ۴-۲□ می‌باشد ولی در بازار اسلام بطور قاطع نمی‌توان درصدی را منظور نموده و ضمن رعایت وجدان و انصاف فروشندگان رقابت بین تولیدکنندگان و فروشندگان خود تا حدودی قیمت اجناس را مشخص می‌کند، از طرف دیگر نوعاً خریداران بنا را برمزنه یا استعلام قیمت قرار می‌دهند، در میان کسبه عزیز افرادی هستند که علاوه بر رعایت انصاف چنانچه جنسی را قبلاً ارزانتر از حال خریداری کرده اند، آنهارا به قیمت قبلی با سودمتفاوت می‌فروشند و جنس جدید گران خرید را با منفعت متعارف جدید می‌فروشد، لذا رعایت انصاف و شعار آنچه برای خود نمی‌پسندی برای دیگران مپسند را در همه امور زندگی رعایت می‌کنند.

مرحوم پدرم که کسب و کار ضعیفی داشت، می‌گفت: یک جُو انصاف داشتن برای آخرت بهتر است از دو دریا ثروت داشتن در دنیا که فاقد انصاف و مُروت باشد.

کسانی که می‌خواهند محبوب القلوب دیگران باشند به گفته پیامبر اعظم الشان اسلام بایستی

۱- ایمان کامل داشته باشند.

۲- سخاوت داشته باشند.

۳- اخلاق نیکو داشته باشند.

که ایمان کامل خود شامل موارد زیر است

۱- در انجام واجبات و ترک محرمات از ملایمت، ملامت کنندگان اَبائی نداشته باشید.

۲- اگر کاری که انجام می‌دهید و در خفا است که اگر دیگران بفهمندند، شرمنده می‌شوید، آن کار را انجام ندهید.

۳- در امور زندگی از دستورات خداوند و عقل پیروی کنید نه از شیطان و جهل در مکتب شیعه ثروت زیاد مطرح نیست، درآمد پاک و صحیح مطرح است و بستگی دارد که به ثروت چگونه بیندیشید، چون ثروت و مقام و جمال موقتی است و آنچه باقی می‌ماند اعمال ماست.

زندگی صحنه یکتای هنرمندی ماست

هرکسی نغمه خود خواند و از صحنه رود

صحنه پیوسته بجاست

خرم آن نغمه که مردم بسپارند بیاد.

آنچه مربوط به دنیاست در دنیا باقی می‌ماند و آنچه جاویدان است همراه ماست پس بیائید، خاطره‌ای خوش برای دیگران و توشه‌ای نیکو برای خود آماده بسازیم.

نام نیکو گر بماند ز آدمی
به از او ماند سرای روزگار

بنام خداوند شب های تار
خداوند اندیشه و کسب و کار
خداوند یکتای روزی رسان
همان خالق قادر مهربان
بدان کار سرمایه زندگی است
تلاشت برای خدای بندگی است
تو همت کن و کسب روزی نما
به امید برکت همان از خدا
اگر روزی ات ای جوان شد حلال
دگر در دو گیتی نداری ملال
اگر نیَّتِت کار پاکی بود
به افلاک انسانی حاکی بود
تو ای دوست اخلاص کن بهر کار
که راضی شود از تو پروردگار
تو از رشوه وباج پرهیز کن
دلت را ز ایمان، تو لبریز کن
جهادی بودی در ره کردگار
اگر از ریا دور شد کسب و کار
تو انفاق کن مال خود را ز مهر
ز تو شاد گردد خدای سپهر
عبادت بود کار همدلی
تو هم پیروی کن ز مولا علی
تو هم سروری می کنی در بهشت
اگر دور گشتی ز اعمال زشت

ختم کلام، یادم باشد، یادت باشد

یادم باشد، یادت باشد، حرفی نزیم که دلی بلرزد و خطی ننویسیم که کسی را آزار دهد.
یادم باشد، یادت باشد، راجع به چیزهایی که اطلاعات کافی ندارم اظهار نظر نکنم.
یادم باشد، یادت باشد، جواب کینه را با کمتر از مهر و جواب دورنگی را با کمتر از صداقت ندهیم.
یادم باشد، یادت باشد، فاصله حق و باطل فقط ۴ انگشت است دیدن و شنیدن.

یادم باشد، یادت باشد، از چشمه درس خروش بگیریم و از آسمان درس پاک زیستن.

یادم باشد، یادت باشد، داشته هایم را ببینم نه نداشته هایم را و هیچگاه از راستی نترسم.

یادم باشد، یادت باشد، برای درس گرفتن و درس دادن به دنیا آمده ام نه برای تکرار اشتباهاتم.

یادم باشد، یادت باشد، هرچه را برای خود نمی‌پسندیم برای دیگران نیز نپسندم.

یادم باشد، یادت باشد، مسائل زیادی وجود دارد که علیرغم میل من است ولی مجبورم که با آنها کنار بیایم.

یادم باشد، یادت باشد، گره تنهایی و دلتنگی هر کسی فقط به دست خودش باز می شود.

یادم باشد، یادت باشد، همیشه راست بگویم اگرچه به ضررم باشد.

یادم باشد، یادت باشد، در مسائل جمعی مشارکت نموده و خودمرا کنار نکشم.

یادم باشد، یادت باشد، خداوند ۲ گوش داده است و ۱ دهان یعنی بیشتر گوش بدهم و کمتر حرف بزنم.

یادم باشد، یادت باشد، هرگاه ارزش زندگی یادم رفت در چشمان حیوان بی زبانی که به سوی قربانگاه میرود زل بزنم تا به مفهوم بودن پی ببرم.

با خالق هستی

آنگاه که تنها شدی و در جستجوی یک تکیه گاه مطمئن هستی بر من توکل نما. (نمل ۷۹)

آنگاه که نومیدی برجانت پنجه افکنده و رها نمی شوی به من امیدوار باش. (زمر ۵۳)

آنگاه که سرمست زندگی دنیا و مغرور به آن شدی به یاد قیامت باش(فاطر ۵)

آنگاه که در پی تعالی و کمال هستی نیتت را پاک و الهی کن.(فاطر ۲۹ و ۳۰)

آنگاه که دوست داری به آرزویت برسی به درگاهم دعاکن تا اجابت نمایم.(غافر، ۶۰)

آنگاه که دوست داری کسی همواره به یادت باشد به یاد من باش که من همواره به یاد تو هستم.(بقره۱۵۲)

آنگاه که دوست داری با من هم سخن شوی نماز رابه یاد من بخوان(طه ۱۴)

آنگاه که روحت تشنه راز و نیاز است آهسته مرا بخوان

(اعراف ۵۵)

آنگاه که شیطان همواره در پی وسوسه توست به من پناه ببر.(مومنون ۹۷)

آنگاه که لغزشها روحت را آرزده ساخت در توبه به روی تو باز است.(قصص ۹۸)

والسلام علی من اتبع الهدی

الحقیر عباسعلی حقیقی زاده ۱۵/۱/۸۸

تولد امام حسن عسکری (ع)

منابع:

۱ـ اطلاعات شخصی و توفیق الهی

۲ـ کتاب حق‌الناس حاج آقا محمود اکبری

۳ـ بهداشت روانی محیط کار و زندگی

۴ـ مکاسب حوزه علمیه

درباره مرکز

بسم الله الرحمن الرحیم
جاهِدُوا بِأَمْوالِکُمْ وَ أَنْفُسِکُمْ فی سَبیلِ اللَّهِ ذلِکُمْ خَیْرٌ لَکُمْ إِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)
با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند
بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹
بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلبیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.
مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.
اهداف :دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السّلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.
از جمله فعالیتهای گسترده مرکز :
الف)چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی
ب)تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن سهمراه
ج)تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما ، انیمیشن ، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و...
د)ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر
ه)تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای
و)راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)
ز)طراحی سیستم های حسابداری ، رسانه ساز ، موبایل ساز ، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک ، SMS و...
ح)همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند

مسجد جمکران و ...
ط)برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه
ی)برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضوری و مجازی) در طول سال
دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان
تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت : ۲۳۷۳ شناسه ملی : ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶
وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com
تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳- (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵(۰۳۱۱)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی ، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشاالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳ ، شماره کارت :۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳و شماره حساب شبا : -IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-۰۶۰۹-۵۳به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان – خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام -: هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کَرَم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بِدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

قائمیه
مرکز تحقیقات رایانه‌ای
اصفهان
WWW
برای داشتن کتابخانه های‌تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹